

310334

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 15-వ తేది మంగళవారము

No. 115

సంపుటము ౯

చుండుభివాను శంపత్తరము, శ్రావణమాస చతుర్దశి సప్తమి ౭.

సంచిక ౧౧౫

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(1045)

107-108 డిగ్రీల యెడనేడివి తెలియకుండు తెల్లు ?

(2)

అమృతములకతైలము

ను ప్రతిదినము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండవేడిమిగాని తెలియదు. ఈ తైలము; కండ్లకును, మెదడునకును చలవకలిగించి, సరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును. కలసెప్పలను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చవలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడబెట్టులను రానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన నేత్రకోగములకును, కిరోకోగములకును జగత్ప్రసిద్ధిచెందినది. ప్యాకింగు, పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. ధర 6 ఆపన్నుల సీసా రు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. తంజివిలాసము:- "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పకోవిధి, మదరాసు.

మొదటిరకం సవరం బంగారుచే

తయారుకాబడిన

నవనాగరికపు పరిశ్రమల చేతి

గొలుసులు, రాజావతి, పాల్కు, పైల్, బమయంతి, వట్టెల వస్త్రీరు, వట్టెలెల, కొత్తమోహనా, చదోబొంబు, ఇంకా యితరమందిరి గాజులు, కామలదండలు, గంగరములు, కంకణ, వాగియలు, గడియోగొలుసులు తయారయి విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కిరూరున లేవవాటిని అర్ధరమిద సకాలమున పొందకయ్యను. ఎగల తృప్తిరముగా లేనంతట వా: యి తినుకొని చేత తయారుచేసి యివ్వగలము.

ఉమ్మడి రామయ్య శైలి గురుస్వామి శైలి

(1842)

అంతు కంపెనీ, నగల వర్తకులు,

649

వైశాలబారుకోడు, మద్రాసు.

వెలనులభము.

ఫల మధికమా.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి

కుమార్లు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ

చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

ఆశ్చర్యాలా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబారులోని ముగ్గురిసేపల నెం 148 రు కలిగినటువంటిన్ని తెం దంతయు ౫ లిని వామేడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, స్థలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిరకరి 10 వ తేదినుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాభిప్రాయ పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేది ప్రతికలలో ప్రచురపరచి యేలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీచేయబడును. ఎనుక ప్రతివారును వారి వారి యభిప్రాయముల నిర్ణయించుకొనుట కిది వందితరుణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పూర్తిపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీట్ల ఒకటి రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్ణమయిన తేదీనీళ్లున్న, వికరములున్న కొరవారు మా యెడలబట్టగలిగి నేరుగా నాకు వాసిగాని లేకునుకొనలయును. ఈ చీట్లవల్ల ననూనా ఆదాయ సామ్య కృష్ణాజిల్లా యేలూరు పెద్దబారులో కో ఆవిశేషపు వ్యాంకలో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యెడలలు కాదు యును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కొరవారు యాక్రింద సంతకముచేసినవాటికి (వాసిగాని, స్వయముగా వచ్చి) గాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ అద్రస్సును స్పష్టముగా వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ పన్నున మరో అర్ధరూ చేసిన యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును."

ఏలూరు

కృష్ణాజిల్లా.

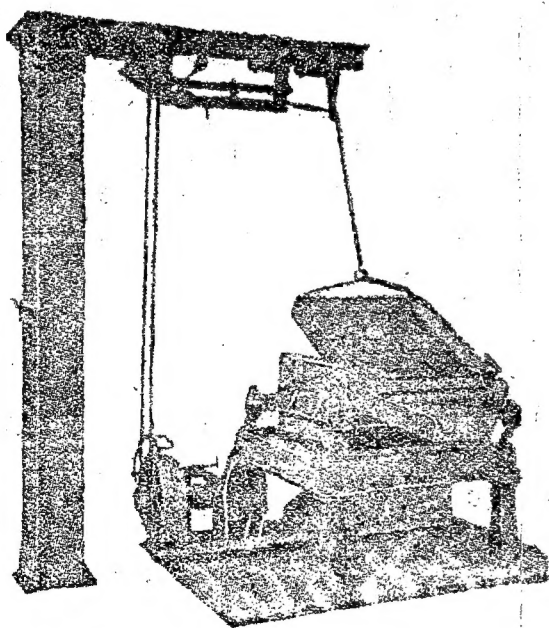
1-7-1922.

మాటూరి సర్వేశం,

మేడ వాక్కుదాడు.

ది మార్షల్ మూర్ వేటింటు "రావిడ్"

టీ సి ఫ్టింగు మెషిను.

ది "రావిడ్" టి సి ఫ్టింగు మెషిను ధర చాలా మితమైనది, పనివిస్తారముగా చేయును.

చాల కొద్దిస్థలము మాత్రమే చాలును.

కోల కోయవలసినట్టి తేయా కంఠిని కొన్ని చుట్టుచుట్టునంతలోనే కోసివేయును. గనుక ఎక్కువ తిరుగవలసిన అవశ్యము లేదు; ఎక్కువ ఖర్చు తగలదు.

గండ్లని తేరింగు చెట్టెవొడ అది చక్కగా అమర్చబడి యున్నది. ఇది తేయాకును 5 రకములుగా అతిశీఘ్ర కాలములో వేరుచేయును. అట్లు ఏర్పరచి నది చాలా సులభముగా నుండును.

మా క్రొత్తస్థాకు లిస్టుకు వ్రాయ గోరెడము.

(14)

Marshall, Sons & Co., (India) Ltd.

ENGINEERS

MADRAS

BOMBAY

CALCUTTA

LAHORE

BEZWADA

TANJORE

A. A. A.

గా. హరిసర్వోత్తమరావు,
మకాం, పెనుకొండ, ౧౫-౫-౧౯౫౭.

దుర్బలులపాటికి సంజీవి:— మేనాను, నిక్కాక, శుక్ర
నవ్వును, నిన్నత్రుక, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని మారించి
మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంచిని, పిశ్యవృద్ధిని, సంభా
షాప్రిని, కలిగించు వేప్రవాదము. 2 దబ్బిలు చూడను. 20 తు
దబ్బిలు 1-4-0. ఐ. పి. చార్జి 0—8—0 (8351)
రోజాపుష్ప లేనామ:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి
కాల విచ్ఛేదమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాయము.
15 తు|| దబ్బిలు 0-10-0, ఐ. పి. చార్జి 0-7-0. [1]
పి. 4. ఏ. అంకుశో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశేషి, నెల్లూరుజిల్లా.

పంజాబు శాసనసభ వారు చేసిన సిద్ధాంతిర్వాదము గర్హ్యమని వేరుగ మేము చెప్పనక్కరలేదు. దీనిని సమర్థించుటకు చేసిన వాదోపవాదము లెంతమాత్రము అదరణీయములు గావు. దేశాభివృద్ధి కై గూడ ఇదే పకారము ఖండించినవి. అనధికారసభ్యులు 12 గురును అధికారసభ్యులు ఇద్దరును తీర్మానమునకు సమీకూలముగ వోటులు నిచ్చిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1922 సం॥ ఆగస్టునెల 15-వ తేది

మంగళవారము

తురుష్క సమస్య

తురుష్క సమస్యయందు తురుష్కులకును మహమ్మదీయులకును న్యాయము గలుగు వని నమ్ముట కాధారములు గనుపించుట లేదు. యూరపు రాజ్యములు చిరకాల మవలంబించిన రాజ్యసీతీయే యిప్పుడును నవలంబించబడుచున్నది. తురుష్క సమస్య చూపులకు గ్రీసుకును తురుష్కులకును ప్రతిఘటనముగ గనుపించుచున్నను యథార్థముగ నీ సమస్య యింత స్వల్పసమస్య గాదని యూరపు రాజ్యముల రాజ్యసీతీయముఖముగ బ్రిటిషు రాజ్యసీతీయ రాజ్యసీతీ విశేషము చేయుచున్నది. తురుష్కులను యూరపుఖండమునుండి వెడలగొట్టుటకు క్రొవత్తాబ్దులనుండియును గట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. తుర్కీనుండి బర్జేరియ రుమేనియా గ్రీసు మొదలగు దేశములను విడిచియుట కాంగ్లేయ మంత్రులు చేసిన ప్రయత్నము లన్నియును చరిత్రాంతములు. తురుష్కులను కాకాస్తానినోపిలునం దిదివర కుండ నిచ్చుటకు గల కారణము రుష్యా భయముగాని తురుష్క ప్రేమగాదు. రుష్యా భయము పోయినపుడు తురుష్కులను యూరపు భూమినుండి వెడలగొట్టుట కభ్యంతరములు పోయినవి. యూరపునుండి తురుష్కులను వెడలగొట్టుటకు చేసిన పన్నాగములకు తురుష్కుల యపరాధము లెప్పుడును గోరంతలు కొంతంతలుగ గినుకడుచుండును. తురుష్కుల దురంతములు హత్యలు కారణములుగ బరిణమించు చుండును. సంగ్రామకాలమునందు తురుష్కులు చేసిన మహాపరాధము తురుష్క సామ్రాజ్యమును కీలాభీలము చేయుటకు గారణముగ నేర్పడినది. యూరపురాజ్యసీతీయ సఫలముచేయుటకు గ్రీసు బంకుగ నేర్పడినది. తురుష్కుల దురంతములు గ్రీసుల సాధుకార్యములు విశ్వవ్యాపకమును బొందినవి. లాయడు జార్జిగా రిటివలచేసిన ప్రసంగమునందు తురుష్కుల దురంతముల నేకపువ్వుపెట్టి గ్రీకుల యాచరణమును సమర్థింపజూచెను. ఆ సమర్థనమునకు గ్రీకులు మహాసభను జేసి మంత్రి నభినందించిరి. కాని ఘోషింపందర్జముల చెరిగిన యాంగ్లప్రముఖులె తురుష్కుల దుష్కార్యములు గ్రీకుల దురంతములకు ప్రతిఘటనముగ చేయబడిన వని ప్రకటించిరి. దురంతము లెవరుచేసినను నింపార్జములే. గ్రీకుల దురంతము లుపేక్షయములును తురుష్కుల దురంతములు దండనీయములును గాజాలవు. యూరపు రాజ్యముల రాజ్యసీతీక బీజములను ఆసియాభాగమునందును ఆసియాప్రాజాపత్యమునందును గలవు. తురుష్క సమస్యకు ధర్మపత్తిజ్ఞులు గల మహాసంగ్రామాంతరము నిజస్వరూపము గలిగినది.

తురుష్క సమస్య కప్పుడు యథార్థమైన స్వభావముగలిగి యూరపు ఆసియా సమస్యగను క్రైస్తవ మహమ్మదీయ సమస్యగను తేలుచున్నది. ప్రపంచమునందుగల 164 కోట్ల ప్రజలందును, 81 కోట్ల ప్రజలను, వైదవత్తములైన సహజ సంపదలను

గలిగియున్న ఆసియాఖండము చిరకాలము యూరపుఖండ ప్రాజాపత్యమునం దుండుట యసంభవము. జపాను రాజ్య మీ సిద్ధాంతమును తనబలముల వలనను రుజువుచేసినది. దూరస్థప్రాంతములందు యూరపు రాజ్యముల ప్రతిభ తగ్గి జపాను రాజ్యాధికారము స్థిరపడినది. జపాను విజయము లాసియాఖండ సమోహమును బోగొట్టినవి. పశుబల ప్రతిఘటనమునందును నాసియావాసులు యూరపు రాజ్యముల నెదుర్కొనగల విధమును జపాను రుజువుచేసినది. యూరపు రాజ్యముల బలమంతయును మారణాయుధములందు గలదు గాని క్రైస్తవ సాహసములందును తెలివి తేటలందును లేదని విశదమైనది. ఐరోపా మహాసంగ్రామ మీసిద్ధాంతమును స్థిరతముచేసినది. జపాను సాకాదశము జర్మను సాకాదశమును ప్రాజ్ఞాగములందు నిర్మూలము చేసినవి. ఆసియా పై వికులు ప్రాచ్య రణరంగములందును నితర రణరంగములందును యూరపీయను పై వికులను నిర్జించిరి. భారతీయ యోధులును ఆఫ్రికీయను పై వికులును ప్లాండర్పు రంగము లందు సుశిక్షితమైన జర్మనులను ప్రతిఘటించిరి. యూరపీయను పైస్యముల ప్రతాప ప్రతిభను మహాసంగ్రామము శిథిలముచేసినది. మిత్రమండలి విజయములు యూరపు ఆసియా సమస్యకు క్రైస్తవ మహమ్మదీయ సమస్యను జతపజుచినవి. యూరపు ఖండమునందును ఆసియా ఖండమునందును ప్రధానమైన మహమ్మదీయ రాజ్యమును నోడించుటకు మహమ్మదీయ పై వికులు తోడ్పడిరి. యధానంతరము క్రైస్తవ రాజ్యములు ముఖ్యముగ క్రైటుబ్రిటను తురుష్క రాజ్యమునకు జూపిన యవజ్ఞత మహమ్మదీయ ప్రపంచమును మేలు కొలిపినవి. కాకాస్తానినోపిలునుండి కలకత్తావరకును, బాఖరానుండి సాదానువరకును గల 22 కోట్ల మహమ్మదీయులయందును మహమ్మదీయ మతావేశము పెరిగినది. ప్రబుద్ధమైన ప్రజాశక్తికి సహజమైన మతావేశ మాతృశక్తిని జతపరచినది. ఆత్మ ప్రబోధముతో నాసియా ప్రబోధము స్థిరపడినది. ఈ ప్రబోధమును సంహరించుటకు యూరపు రాజ్యముల మారణ సాధనములు పైస్యములు నిరుపయోగము లగుచున్నవి. ఆయాత్మ ప్రబోధనే గాంధీ మహాత్ము డసహాయోద్యమరూపమునను ఖలాఫతురూపమునను నడుపుచు నాసియా విజయమును మహమ్మదీయవిజయమును చేయుచున్నాడు.

ప్రస్తుతమహమ్మదీయమతాభిమానము ఖలాఫతు స్వరూపమును దాల్చినను తిరిగి పంజెండు పడుమూడు శతాబ్దుల మతయుద్ధముల స్వరూపమునను సంతోభమును గలుగజేయుట సంభవము. ప్రపంచమును రానున్న ఈమహాపృథ్వీవసునుండి సంరక్షించుటయందే తురుష్క సమస్య నిర్ణయము గావలసి యున్నది. మహమ్మదీయప్రపంచమును ఆసియాఖండప్రబోధమును ప్రతిఘటించుటకు యూరపు రాజ్యముల సంయోగమును ఐరోపా సంగ్రామ మసంభవముచేసినది. రుష్యాక్రైస్తవ మతావేశమును పరిత్యజించినది. దుఃఖయూతన ననుభవించుచున్న జర్మను రాజ్యమునకు స్వప్రయోజనపరాయణులైన యూరపు రాజ్యాభిమానమును క్రైస్తవ మతాభిమానమును యూరపు సంయోగమును ప్రయోజనకరములు గావు.

యూరపునందు గల 40 కోట్ల ప్రజలయందును 20 కోట్ల ప్రజల ప్రతిఘటనము గల యూరపు రాజ్యముల సాయోగబల మాసియా ప్రాజాపత్యమునకును మహమ్మదీయప్రపంచ ప్రతిఘటనమునకును నిరుపయోగ మైనది. నానాజాతులసమితి గాని బ్రిటిషుసామ్రాజ్యాధికారులు గాని మహాసంతోభబీజములు గల మహమ్మదీయసమస్యను నుపేక్షించుటవలనను ప్రపంచశాంతికి భంగము గలుగుచున్నది. ప్రపంచమునందు మహాదుఃఖవేదనకు బీజములను గలిగియున్న తురుష్క సమస్యను లాయడు లార్డ్ గారు కేవలము సంకుచితస్వభావముతో జూచుట వారికి గల స్వాత్మార్థ స్వభావమును విశదముచేయుచున్నది. లాయడు జార్జిగారి బలము తాత్కాలికముగ తురుష్క సమస్య నుపశమింపజేసినను స్థిరశాంతికి సాధనము గాదు. ఇప్పుడు లాయడు జార్జిగారి యాదరణమునను గ్రీకు లనలంబించుచున్న రాజ్యసీతీవలనను తురుష్కులకు యూరపుఖండమునందు నిర్గమనమునేకాకను నాసియాఖండమునందు చార్మల్యమునుగూడ స్థిరతరము చేయ సమకట్టుచున్నది. క్రేసును గ్రీకు రాజ్యవశము చేయుటవలనను తురుష్కులకు కాకాస్తానినోపిలు ఏడియనోపిలు నివాసము దుర్భర మగుచున్నది. గ్రీకులకు స్మర్తానివాసమువలనను సంబంధములేని యాసియాఖండ రాజ్యమును బొందుటయును తురుష్కులకు స్వస్థలము లైన ఆసియా మైరరునందు ప్రతిఘటనమును గలిగించుటయును నేర్పడినది. తురుష్క సమస్యకు తాత్కాలికోపశమనమైనను గలుగుటకు ఖతీ బేగారు తెలిపిన మార్గమునైనను నవలంబించవలయును. ఆంగ్లా ప్రభుత్వము 1. తురుష్క రాజ్య స్వతంత్రమును 2. తూర్పు క్రేసు రాజ్యాధిపత్యమును 3. గ్రీకుల యాసియానిర్గమనమును 4. కాకాస్తానినోపిలు స్వాతంత్ర్యమును 5. కొన్ని ఇతర మార్పులను గోరుచున్న దని ఖతీ బేగారు చెప్పియుండిరి. ఈ విధానమైనను బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకును గ్రీకులకును రుచింపకున్నది. ముస్తఫా కెమెలు సామా సంధిని జేసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నాడని ఆంగ్లా ప్రభుత్వముదగ్గరనుండి వచ్చిన జనరలు సర్ ఛార్లెసు టప్పునెండుగారు తెలియజేసిరి. సంధికి మూలబిజము గ్రీకులు ఆసియా మైరరును విడువవలయునని చెప్పుట ధన్యముగ నున్నది. సంధి జరుగనపుడు మధ్య ప్రాంతములందును ఈపునందును భరతఖండమునందును మహమ్మదీయులను విచ్చలవిడిగ విడుచుటకు బెదరించినటులు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. ముస్తఫా కెమెలు సామా కింతవలకు బడి గలదని ఎవరును నమ్మజాలరు. కాని మహమ్మదీయ మతావేశమును ఆసియా ప్రబోధమును గలుగజేసిన మహాద్వేగమును కన్నులు గలవారు చూచుచున్నారు. ఖలాఫతు సమస్య భరతఖండమునందు గలుగజేసిన మహాద్వేగము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు దెలిసియున్నను చూచి చూడనటులూర కుండుటవలనను కెమెలు సామా దెలిపిన మహమ్మదీయమతావేశము తరంగ తరంగములుగ వ్యాపించుచునే యున్నది. ప్రస్తుతము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు గల బల మీనుతావేశమును నిర్లక్ష్యము చేయగలిగినను కాలాంతరమునందీ మతావేశప్రవాహము నణచుట దుర్లభమగును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాధికారులు తురుష్క సమస్య నివిశాలమైన ధర్మబుద్ధితో నవలోకించుట కే భారతదేశ శాంతికిని ప్రపంచశాంతికిని ఖలాఫతు సమస్య నిర్ణయావసారమును గాంధీ మహాత్ముడు విశదము చేసెను. లాయడు జార్జివర్గము తురుష్క సమస్యను ధర్మబుద్ధితో జూచి నిర్ణయించుటకు పరమేశ్వరు డనుగ్రహించు గాక!

స్వరాజ్యనిర్ధారణము

జాతీయ జెండు ముగారు హోదాలు ఉపన్యాసమంజరియందు ప్రారంభోపన్యాసమును గతించిన భానువాసరమునందు గోఖలే పురమందిరమునందు జేసినది. ఆయంపన్యాసమునందు బ్రిటీషు ద్వీపమునందును, అమెరికాయందును, ఆస్ట్రేలియా యందును బాధ్యతాయుతపరిపాలన మేవిధమున నేర్పడినదియును తెలిపినది. ఈ యంపన్యాసభావములనే మహాజనసభయందు పూర్వ మొకసారి తెలిపినది. జెండు ముగారి సిద్ధాంతములు భరతఖండమునకు సమన్వయంపవని స్థితిగతులు తెలుపుచున్నను భ్రమమాత్రము వదలకుండుట విచిత్రముగ నున్నది. భరతఖండము విజేతనిరంకుశప్రభుత్వముతో బ్రతిఘటించవలయును. బ్రిటీషు ద్వీపములు స్వజాతీయనిరంకుశప్రభుత్వముతో బ్రతిఘటించినవి. అమెరికా ఆస్ట్రేలియాలయందలి ప్రతిఘటనము సజాతీయప్రజలతో గలిగినది. భరతఖండమునందలి ప్రతిఘటనము బలవంతమైన పరజాతితో గలుగుచున్నది. బ్రిటీషుజాతికి భారతీయులపట్ల గల గణ్యతను భరతఖండ పరిస్థితులును వలసరాజ్యముల పరిస్థితులును విశదముచేయుచున్నవి. జన్మస్థలమునందును వలసరాజ్యములందును పుట్టుగతులు లేని భారతీయులకు స్వరాజ్యనిర్ధారణను జేసిన నేమిప్రయోజనము గలుగును? ఇంతవరకును స్వరాజ్యనిర్ధారణను జెండు ముగారును నితరులును నెన్నియోసారులు చేసియుండిరి. కలిగిన ప్రయోజనమును లాయడుబార్జిగారు చేసిన పారశీవో ద్యోగులసిద్ధాంతము విశదముచేయుచున్నను సిద్ధాంతములభ్రమ మాటలవర్ణమును గురిపించెడివారలను విడువజాలకున్నది.

స్వరాజ్యనిర్ధారణ బ్రిటీషు ద్వీపములందును అమెరికాయందును ప్రత్యేక చరణమువలనను గలిగినదిగాని సిద్ధాంతములవలనను గలుగలేదు. ప్రత్యేక చరణప్రభావము నెరిగిన బ్రిటీషు ప్రజలు భరతఖండమునందును స్వరాజ్యమును ప్రత్యేక చరణసాధనమూలమున నెయ్యవగలరు. పశుబలరూపమైన ప్రత్యేక చరణమును ధర్మమునకైనను నీతికైనను భారతజాతి విస్మించిన విధమును, 25,000 భారతపుత్రులు బంధితులైనను, దేశమునందుగల శాంతివిశదము చేయుచున్నది. దేశమునందంతటను నిరంకుశజైత్యము తాండవమాడుచున్నపుడు పల్లెత్తి మాటాడజాలని స్వరాజ్యనిర్ధారణవలనను గలుగగల ప్రయోజనము జెండు ముగారికి తెలియునుగాని యితరులకు తెలియదు. ఇల్లు మండుచున్నపుడు నూతికై ప్రయత్నింపుట ప్రయోజనకరము గాదు. జాతీయమహాసభ నాగపురమునందు స్వరాజ్యనిర్ధారణను జేసినది. ఆ నిర్ధారణ ననుసరించియే ప్రజలు ప్రత్యేక చరణసాధనమునను స్వరాజ్యానుభవమును జొందగోరుచున్నారు. జెండు ముగారు చెప్పినట్లు ప్రత్యేక చరణమునందు అసహాయోద్యమము నవీనసాధనము. ప్రాత సాధనములు స్వరాజ్య సాధనములుగా వని యనుభవమువలనను జేరినవారలవై నను వానిని బుట్టుకొని ప్రేమాదులగుచుపయోగము. ప్రాతవాసనను విడువజాలని వారెప్పటికీటిని బోయినను నసహాయోద్యమావలంబులు మాత్రము నిర్ధారణలతోను సిద్ధాంతములతోను కాలహరణమును చేయజాలరు. ఢిల్లీ-బార్దోలి విధానమునందు గల ప్రత్యేక చరణము స్వరాజ్యనిర్ధారణను జేయుచునే యున్నది. జాతీయ జెండు ముగారు అమెరికాయంపనామమును నిందింపనందులకు మాత్రము సంతసించుచు నిర్ధారణోపసంఘమునకు విజయమును గోరుచున్నాము.

నార్దుక్లిపుప్రభువు వార్తాపత్రికలకు ప్రభు వని ప్రతీతి గడించిన నార్దుక్లిపు ప్రభువు సోమవారము నాడు పరలోకప్రాప్తిని బొందెను. నార్దుక్లిపు ప్రతీధను 13,50,000 చందాదారులు గల యెనిమిది మొయలు పత్రికయును నితర పత్రికలును తెలుపుచున్నవి. నార్దుక్లిపు ప్రభువు తన ప్రతీధనంతయును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాభిమానమునకు విడిచివేసి సామ్రాజ్యకాఢ్యమును సమర్థించెను. యుద్ధసమయమునందు ఆస్ట్రేలియ మంత్రవర్గమును పదభ్రష్టులను జేయుటకు వినియోగించెను. ఇటీవల సీపీథానమునే లాయడుబార్జిమంత్రివర్గముమీదను బ్రయోగించుటకు యత్నించి విఫలమనోరథుడయ్యెను. యుద్ధసమయమునందు యుద్ధప్రచారమును జేసి యమెరికనులను యుద్ధాభిముఖులను జేసెను. నార్దుక్లిపు ప్రభువు తనధనమును తెలివిని పలుకుబడిని పత్రికలను సామ్రాజ్యదురభిమాన సమర్థనమునకు వినియోగించి ప్రసిద్ధిని గడించెను. వార్తాపత్రికా ప్రపంచమునందు నార్దుక్లిపు ప్రభువు మరణము కొరతను గలుగజేయగలదు.

విద్యాభ్యాసము - దేశభాషలు

విద్యాభిక్షణమునందు దేశభాషలను విడనాడుటయును పరభాషలను గొలుచుటయును పరమావస్థములకు గారణమైనది. ఈ పరభాషాసేవ ప్రధానమైన యాంగ్ల భాషకే కాకను సప్రధానమైన లాటిను గ్రీకు మొదలగు భాషలకు వ్యాపించిన విధమును ఆంగ్ల-హైదవసంఘము గవర్నరునకు బంపిన విన్నపము విశదము చేయుచున్నది. ఆంగ్లహైదవ ప్రథమ పాఠశాలలందు దేశభాషలు నేర్పబడవు. మధ్యమ తరగతి పాఠశాలలందు లాటిను క్రైంచి నేర్పబడుచున్నవి. ఇందు వలన నానింపువిద్యార్థులకు విద్యాప్రయోజనమే పోవుచున్నదని విన్నపము ఘోషించుచున్నది. ఈ పరభాషావ్యామోహమువలనను విద్యాధికారులు భారతజాతికి గలుగజేసినయవకృతి వర్ణనాతీతము.

గుంటూరు-దండనపువన్ను

గుంటూరుమండలమునందు దండనపువన్నును నసూలుచేయుటకు ప్రయత్నింపబడు జరుగుచుండు సూచనలుగలవు. బొప్పలయందు గూడిన గుంటూరు మండలోపసంఘసమావేశమునందు దండనపువన్ను మొత్తమును ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు దంతటనుగాని దేశమునందంతటనుగాని నసూలుచేయుటకేర్పాటులను జేయవలయునని చేసినతీర్మానము యుక్తముగనున్నది. ఈవిషయము రాష్ట్రీయోపసంఘ సమావేశమునందు దిదివరకే నిర్ణయింపబడినది. దేశమునందంతటను నీవిషయమై యాందోళనమును జేయుటకు బూర్వము గుంటూరుమండలోపసంఘము వివరములను బ్రచురించుట యవసరము.

లాయడుబార్జిగారి యుద్ధసమర్థనము

ప్రధానమంత్రి యుద్ధనిజిని సమర్థించుచు గ్రంథమును వ్రాసెను. ఆ గ్రంథప్రచురణాధికారమునకు ఇరువదిముప్పదిలక్షల రూప్యములు లాయడు బార్జికి రాగలవు. లాయడు బార్జిగారి ప్రతిభ కీర్తవ్యమును నిదర్శనము.

లక్నో సెషన్సుకోర్టులో 11 6 తేదీవి ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రదబ్దుగాటి దోషిగానుటకు ప్రయత్నించి రిని తెలియుచున్నది.

రీడింగ్ ప్రభువు కొడుకును కోడలు కార్యక్ మొయలు స్త్రీమరుల 18 తేదీవి బొంబాయికి జేరి. పంజాబు మొయలులో సేపా తేరి.

స్థానిక వార్తలు

మునిసిపలు ఎన్నికలు:—చెన్నైలో కాంగ్రెసు సభ్యత్వపు ఎన్నికలలో 6 వ డివిజనుకు టి. లక్ష్మీకాచారం కేటిగారు 20 వ డివిజనుకు తామరపాకం నుండరావు నాయకుగాను కాంగ్రెసు కాన్సిలరుగ ఎన్నికౌబడిరి.

భగవత్క-భా ప్రసంగసభ:—రామల నురువా రము 17-వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు తిరువదేవురు దూకువాస్తవ్య లగు బ్రా. శ్రీ. కృష్ణభాగవతరుగారు శ్రీకృష్ణ జనమ! నుగుర్చి తొండమండలం పాతశాలా మందిరమునందు కాలక్షేపమువర్తెను.

శ్రీ గోపాలకృష్ణ భక్తజన సమాజము 28 కృష్ణపు నాయుని ఆగ్రహారం:—ఈ నెల 16 వ తేదీ సాయంత్రము 6 1/2 గంటలకు తొండమండలం హైస్కూలు ఆంగ్లోసాధ్యాయలగు బ్రహ్మశ్రీ కాళవాస్తీ నుబ్బయ్యకాశ్రిగారిరలన శ్రీ కృష్ణజనం హరికథాకాలక్షేపముగా జరుపుదును.

క్రొత్తవార్తాపత్రిక:—చెన్నైలో యందు తెల్లగా మ్మ అను పేరు ఒక ఆంగ్ల దినపత్రిక ప్రకటింపబడునని నిన్నటి దినము ప్రధాన రాజధాని మాజిస్ట్రేటు ఎదుట డిక్లరేషను ఇచ్చబడెను. కార్యాలయము కొండి తేట్టి పిథి 4 వ నెలబయ గృహమన యుండును. ప్రథమ సంచిక యీ నెల 20 వ తేదీన నెలువదును.

మదారాసు ఆరోగ్యము:—ఆగస్టు 12-1922 లో ఆం త్రిమైజవారున 1000 మందికిగాను 34.9 మందికిగాను చని పోయిరి. అంతకుముందువారమున 28.4 మందిచనిపోయిరి. పోటకము 68 మందికి పోసెను. 19 మంది చనిపోయిరి. ఇతరజ్వరములవలన 29 మంది చనిపోయిరి. గతసంవత్సరమునం దిదేవారమున 100 కి 42.5 మందికిగాను చనిపోయిరి.

హిందూ ధియలాజికల్ హైస్కూలు సారస్వత సంఘము:—ఈసంఘముయొక్క ఆంధ్రభాష ప్రాథమిక సమావేశము మార్చి 1 వ తేదీన జరుగవలయును. మొదటి రామకృష్ణ కవిగారు 'ఆంధ్ర సారస్వత భవిష్యత్తు'ను సూర్చి యంబు దింపెదను. చెదలవాడ నుండరామకాశ్రి గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

లాయడుబార్జిగారి ఉపన్యాసము-ఒక బహిరంగసభ:—వి. సి. యచ్. డిలెటు సందర్భమున ప్రధానమంత్రిగారు కామన్న సభలో నొసగిన ఉపన్యాసమును ఆక్షేపించుటకై శిష్యుకాలములో చెన్నైలో ఒక బహిరంగ జనసభనుని దాక్తు నుబ్రహ్మణ్యయ్య టి. వి. కేవడిరి ఆయ్యరు టి. కె. నెంబ్రూమయ్యరు యన్. సత్యమూర్తి ఎ. రంగస్వామయ్యరు గారు యు. రామరావు. పి. నారాయణమూర్తి వి. రామదాసు గార్లు చురికొందరు ప్రముఖులు ప్రకటించుచున్నా రు.

ఒక సవరణ

ఈ నెల 12 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కామబంధము 4 పుటల హిందీప్రచారము-మాచిఫూడి అనుకీర్తి క్రింది రెండవ పేర్లగా పులో చివరపంక్తులలో, 'రు 20 లు ఉపాధ్యాయలకు 2 నీ యవలనవచ్చునది' అనుటకు మారుగా 70 లు ఉపాధ్యాయలకు 2 నీ యవలనవచ్చునది అనియును, ఇంతకంటే 50 లు మాత్రము నాచేరిసామ్యు వాడితిని అనుటకు మారుగా ఇంతకంటే 25 లు మాత్రము నాచేరిసామ్యు వాడితిని అనియును, రాంధకోన్ గారు వ్రాసినట్లు 50 26 లు అనుటకు మారుగా రాంధకోన్ గారు వ్రాసినట్లు 50 16 లు అనియును యవ ప్రాధియు. రామకోటి.

శిల్పి బహిరంగసభ

లాయడుబార్జిగారి ప్రసంగము నధిక్షేపించుట శిల్పి కాంగ్రెసుసంఘమువారి యేర్పాటు ప్రకారము 18 వ తేదీ రాత్రి ఢిల్లీలో బహిరంగసభ జరిగెను. లాయడు బార్జిగారి ప్రసంగము నధిక్షేపించుచు పలువురు పాల్గొనిరి.

ప్రాశస్త్యం కాలేగారు లాయడు బార్జిగారి ప్రసంగమును అధిక్షేపించుచు బొంబాయి కామనసభలో తీర్మానము సూచించి చెదరు.

యంగుయిండియా సంపాదకాభిప్రాయములు

గుంటూరు

కానీ అట్లుండు విచారణసంఘము పర్యటన సమయమున ప్రభుత్వము నుండి మొత్తము మీద కేమియు ప్రతిరోధమును ప్రకటించినది చెప్పవచ్చును. మొత్తముమీద అని చెప్పటమేలననగా కమిటీవారు కేరళ దేశమునకు వెళ్లబాలకపోయిరి. అచట కాళికలులను ఆ ప్రాంతములలో విడుదలకై మించిన సమావేశము జరగ గూడదని ప్రభుత్వపు టుత్తరువు అనుబంధమున ఉన్న కేరళ సామ్రాజ్యము యాంగ్లేయులను దీనికొనబడెను. మౌనయోగము కాలముగ నే జరిగినది చెప్పవచ్చును గాని గుంటూరులో మాత్రము భిన్నముగ జరిగెను. ఓంటి కేరళము అచట కేరళమును నే కేరళినిట్లుగాను కాంతి సైనికులను యేమియును ఉత్సాహములందు పాల్గొన గూడదని ఉత్తరువు జేసిరి. ఆ ఉత్తరువుయొక్క న్యాయ విగ్రహము మనము యోచింప నక్కరలేదు ఇదివరలోనే చాలకాలముక్రిందనే ఉత్తరువుల న్యాయవిగ్రహము వదలివేసితిమి. వందలకొలది యుత్తరువులు న్యాయ విగ్రహముగ నెన్నియో గావించబడెను. న్యాయనాత్రములను వెలుపబడిన వరకులకు భిన్నముగనే ఉత్తరువు లిచ్చుట కొన్ని రాష్ట్రములందు గాజీయజీవితములో దైనిక విషయమాయెను. ఏతే గుంటూరు మేజిస్ట్రేట్లు ఉత్తరువుమాత్రము మీకుల నింద్యమైనది మేజిస్ట్రేట్ల ప్రేమనలో దిగితిమి. జనులంతా పోలెడములు గ నవల పండితునిని యితర హిందూ మహమ్మదీయ వాయవ్యల నున్న జాతులకు గూడియుండిరి అయితే ఈ యాపులలో కాంతి సైనికులు పనిజేయుటకు లేకపోయిరి. గుంపులు అల్లరిజేయునంద నుచుట కష్టము, రుస్సాధ్యమాయెను. మేజిస్ట్రేట్లు యుత్తరువు నందు గుంటూరు చాలాటిరుల మాట యేమియును లేదాయెను. అట్టితరీకిరిమంది రైలుస్టేషను వద్దకు రాగా వారిని వెంటనే అరెస్టు చేసిరి. ఇతరజిల్లాలనుండి వచ్చిన చాలాటిరులు తమ గుంటూరు న్నే హితుల ను యిట్లు ఆ న్యాయము గ పట్టుకొనుటకు జూడగ నే భావోద్రేకమును బట్టబాలకపోయిరి. అమాయకులను నిరవరాధులనుగ మితులను నిష్పందించినపుడు వెనుక తప్పుకొనకుండ నుండుట జన నిశ్చయించుకొనిన యువకులెంతయో గారవభావులు. చాలాటిరులను గుంపులు గుంపులుగ వచ్చిరి. వారందరను నిష్పందింపబడిరి. మహారు రెండు వందల ఏబదిమంది అరెస్టుచేయబడిరి. ఆయ బాధ్యుల లక్ష్మీ వారాయణ, కేశిల్ నరసింహాచార్యులుగారల గలరు. వీరు కొలది అజిల్లక్రిందనే దీక్ష తీయు కారాగారమునందనుభవించి విడుదలయై వచ్చిరి. కాంతిసైనికులు కాంతిముతో పనిజేయుటకు వీలులేకుండ జేసినను, సత్కారమును, సభలనుయెట్టి యల్లరులు లేకుండ జరిగి పోయెను. కాంతిసైనికులు లేరని ఆ గుంపులలో వచ్చినయందలను ప్రతివాడును స్వభావ్యతను వెలిసికొనెను. పోయలు బజారునందంతులను స్వాగత మందిరముల నిర్మించిరి. సాయంత్రము జరిగిన జిహ్వంగసభ మీకుల ప్రత్యక్షమైనది యేపట్టణమైనను గర్వపడవచ్చును. పచ్చనిరంగుడ మైత్రే అనందు 20 వేలకు వైగా జనము కూర్చొని వందలకుడును యితరోపన్యాసకులును ఉపన్యసింపగా నిశ్శబ్దముగ వినిరి. కలెక్టరుగారు కద్దరి రద్దరైన స్యాగ్లకప్రతిమును ముద్దనిపిపాలిటి వారు అర్పించిరి. ఈమహాసభా ప్రాయలు నిశ్శబ్దముగ క్రమముగ చేతులనెత్తి కలెక్టరుగారు చేసిన రద్దరసమృద్ధిని జూపి, కాంగ్రెసు నాయకులయందు ముద్దనిపిపాలిటికి గల గౌరవమును వెల్లుచు, కలెక్టరుగారి అగ్రములేని రద్దర ఉత్తరువుల లక్ష్మీము జేయక స్వాగత ప్రతిమును సమర్పించిరి. నిర్బంధము నెడ గాని, రద్దర యెడలగాని నమృతము, విశ్వాసము, భక్తి యెటులంద గలవు?

కద్దరు ప్రచారము

కద్దరు ప్రచారోద్యమము దానిని తయారుజేసి, అందరును ధరించుటయందు సాధారణముగ జనులందఱును పాల్గొనుటలు జేయుటయే. అయితే యీ పరిశ్రమ పునరుద్ధరింపబడి యీ మొదటిరోజులలో కాంగ్రెసు సంఘములు అభివృద్ధికి సాయము జేయవలసినదే. కాని యీ నిర్వాహకాధ్యక్షమును సాధ్యమైనంతవరకునే కేరళాధ్యక్షును, వర్తకులకును కడలివేయుటలు అందవలయును. వాచే మార్గదర్శకులు కావలయును. కాని కాంగ్రెసుకుమీటిలు లి మి లె దు కం నె నీ లై డను వెట్టుడి వెట్టుపద్ధతి బాగుండలేదు. వాయూపద్ధతుల తయారు జేయువారికి ధనసహాయము జేసి, గుడ్డలను కొనవచ్చును. కొత్త వ్యాపారములకుచే నష్టము నచ్చేసే భరింపవచ్చును. ఈ పని జేసితిమిని, కద్దరు నిర్వాహములో పనిజేయువారలను ప్రచారములొకటి మరల్చి ప్రభుత్వవిరోధమున కెరయుటకు తగ్గింప వచ్చును. మనకు కద్దరు యెక్కువ తయారుగాకలే గదా యని, దీనిని కద్దరకసరికొస్తా వ్యాపారముగా చెడిపోవుటలు జేయ గూడదు.

మారపుట్టణములకును, రాష్ట్రములకును యెక్కువటి చేయుట కని కద్దరును తయారుజేయుటయందు కొంత ప్రతిరోధముండవలెనని యాసందర్భమున చెప్పవచ్చును. చాలమందిని నాలుకడకువారలను కేరళాధ్యక్షును కూలి యిచ్చి నియమించి పెద్దవ్యాపారమును వెట్టుట కన్న చిన్న చిన్న కుటుంబముల వారి పనిని తామే జేయుట మొదలిడిరని చాలామంది సి. ఆర్.

ఉద్యమస్థాపకుడు.

(యంగు యిండియా)

గతవార మీదేశ మామేతుకొమాచల పర్యంతము, కీర్తిశ్రే ఘలగు లోకమాన్యునివై, యెల్లరభావము గాఢముగ మరలియుండెను. ఎంతటి నాస్తికుడైనను, యాతీగ్రహణచమునందు మరల నింకొక సారి ఆ పరమాత్మ తిరిగి యా విరచించి చి న టు ల ద ల చి యు ం డ న ల యు ను. వందలకొలది వార్తాపత్రికలు ఆయన స్మారకార్థము లిభికా నుకల నిర్మించిరి. లక్షల కొలది స్త్రీపురుషులు యామహానేళోద్ధారకుని యెడతమ నవనకృతజ్ఞతా ప్రేమ పూర్వక భావముల దెల్పిరి. ఆయన 1920 ఆగష్టులో కాలధర్మమును బొంది, భారత దేశమంతయును దుఃఖవారధిలో మునిగియున్నపుడు మహాత్ముడిట్లునిచ్చెనను. "ఆయన కైర్యమును, నిరాడంబరత్వమును, అపూర్వ తపశ్శ్రమము, దేశమునందు ప్రేమయు మన దీపితుల ం దు అనుసరించి భారతదేశము నుండే కైక లోక మాన్యునకు కాశ్యోకస్మారకచిహ్నమును మనము స్థాపించెదము గాక" అనే కీర్తిశ్రేఘ్నము నామకుడు వైదికపట్టివాడుల వైసనే, అనిర్వాణమునకు దగినటుల వైజాత్యమును గట్టదలంచితిమి. ఇది ఆయన జీవితాదర్శమును సంపూర్ణము జేయుట యగును. ఆయన మాతృభూమి తీర్చిదిద్దిన నే నే వ తు తగిన స్మరణ చిహ్నమును. ఈ స్మరణచిహ్నమును మనజీవితము లను యిటుకలతో గట్టవలయును. మనము నిర్మింపవలసిన నిర్వాణము పూర్తిచేయదలచితి మేని మనము శ్రావుపురుషులను వైద్య వంతులముగనుండి నిరాడంబర జీవితముల గడపుచు, మనవ్యూహ యాచిర్యావమునకు దగినటుల దేశమును ప్రేమింపవలయును. సామాన్యులు చచ్చిపోయినపుడేవారి ప్రాణములును వ్యాజ్ఞాపకార్థ మైకల్యాద్రహమాలను స్మారకచిహ్నముల నెలకొల్పెదరు. కాని లోకమాన్యుడు చనిపోయినపుడు, ఆయనకు తగిన స్మారకచిహ్నము గర్వరాజ్యమేయని భారతదేశ కేమి అంత యు స్వ భావ సిద్ధముగ నేర్పించెను అప్పటినుండియును బాలీషుసంరంధ పరికరము లాయన ప్రసిద్ధి నామమును ధరించెను. సంగ్రామము జరుగునంతకుండు అందులకు కావలసినధనమును 'తిరుగుస్వరాజ్య' నిధి'యని వనూలుజేసెదము. అదర్శముయొక్క బలవైర్యము లకు, మనకెప్పుడైన అనుమానము తోచినప్పుడు ఆయన అప్రతి వాతకక్షిని తలంచుకొనిన జాలాను.

తిరుగు ఆసహాయోద్యమస్థాపకుడనియే చెప్పవచ్చును. కొన్ని వత్సరముల క్రింద నాయన గావించిన యువన్యాసములందు విదేశీపాలనమునకు గలబలమునకు మూలాధారముల వెల్లడిజేసెను. దానిని మొదటినుండియును తెల్లపది బ్రతిపూ వైర్యముమీద గాని, నాకాదేశము మీదగాని యాధారపడియుండ లేదనియు, మనసహకారముమీదనే యాధారపడియున్నదనియు విప్రులము జేసెను. మనము మోక్షమును స్వత్రయత్నములకల్గిన బాంధవతననియు, యితరులకల్గి గాదనియు, తెలియనటుల నొక్కిచెప్పెను. మనల నాయన జ్యోతితో ముందుకు నడిపెను; కాని మనము మనకాళ్లమీదనే నిలువబడవలయునని ఆయనచెప్పెను. 1907 వ సంవత్సరమప్పడే స్వరాజ్య మింకొకటి ప్రధానముజేయునది గాదనివెప్పి కాశ్యోక స్మారకార్థ్యము గావలెనన్నచో దృష్టిని లోపలికి మరల్చుకొనుటలచేసెను.

కస్తూరభవమే రాజకీయ కార్యవిధానమునందు ముఖ్య విషయమును సంగతినిగూర్చి కనిపెట్టెనది లోకమాన్యుడేయని గూడ చెప్పవచ్చును. ఆయనకుమందు మనము నేమకొలంలలో ను, ఆతేవలలతోను తృప్తిపడి యుంటిమి. అని నిరర్థకము లని తెలిసిన పిదప బొంబాయిను, పిస్తూలును, హత్యలును, గూఢ కుట్రలను గడంగితిమి. కాని లోకమాన్యుడు వెంటవెంటనే కారాగారమునకు దేశమున కంతకును దెలియునటుల జెల్చి స్వాతంత్ర్యమునకు కస్తూరభవమే మార్గమని చెప్పెను. ఆయనయే ప్రధానమున యిండియాలో కారాగృహము స్వాతంత్ర్యాలయమని చెప్పెను. ఇప్పుడది తుట్టుకుదకు బాలీషునిశ్వాసమునకు ప్రధానభాగమైనది.

సి. ఆర్

బి. సి. ఎస్.

మూలాధారము

[సి. రాజగోపాలాచారిగారు]

లాయకు బార్లిగారు ప్రజలసభలో నొసగిన యువన్యాసము ప్రస్తుతాంశముల కేమాత్రమును సహాయపడదు. లాయకు బార్లిగారి చాగ్లాసములకుగాని, కెడంపులకుగాని విలువ లేదని ఆనుభవములన ఆంధ్రకరును తెలిసికొన్నది. అతడు తంత్రముల బన్నుటయందు దారితేరినవాడు. తన కొయలి పనుపత్తుముతో తగవులాడువారిని కాంతివరకుట అతని ఇనికాని ఆకీ దొసగిన యువన్యాసము నందలి కొన్ని యంశములు ముఖ్యముగ గమనింపదగినవి. "భారతదేశమునందు జాతులు, సంఘములు అనేకములు గలవు. యూరోపుకం దంతటను నుండువాని కన్న జాన్మికనే యుండును. అచ్చట అనేక భిన్నభిన్న కేస్త్రులు గలవు. బ్రిటను తన కేక్రీ, తన యధికారమును, అచ్చటనుండి తప్పించినచో, త గ వులు, విరోధము, అరాజకము తప్పు ను చే మి యుం డ దు." పారితోక్త్య సిద్ధాంతము రాజ్యాంగవిధానము, నేవాంశము, నీతి, అంతయొక్కటినిగ నే నుండును. అహింసయే వీరికి పరియోగప్రత్యుత్తరము. ముప్పదికట్లకొట్ల ప్రజలను పంకింతునందల మంది బ్రిటనులు పాలించుచుండిరి ప్రధానామాత్యుడు పలికెను. ఏకునందలమంది బ్రిటిషు పోలీసు ఉద్యోగులలో మాను భాగమును పాలించు తెల్లవారు పందొమ్మిదివందలమంది యగుచు న్నారు. ఈ ప్రతాపమును గూర్చి "ప్రపంచచారిత్రమునందెచ్చటను దీనితో సంపోయనది. తేదని లాయకుబార్లిగారు అట్ట హాసముగ బలికెడి. ఈమధ్యకమున స్వరించుకొని బ్రిటిషువారు గర్వపడుదురు. కాని బ్రిటిషుప్రభుత్వ మక్రమమైనదనియు, వారు మన ప్రాణములను నేవములను అత్యును వీలైనపుడెల్ల యగౌరవ పటచిరనియు, వేలకొలది యువన్యాస వేదికలనుండి చెప్పినదంతయు నిజమైయుండేనేని, మనము అత్య పరికరనమునకై కోరుచుండిన కోర్కెలు నిజమైయుండేనేని, ముప్పది ఒకట్లకొట్లచందని పందొమ్మిది వందల మంది బ్రిటనులు పడి పాలించెడి ప్రతాపకథనము మనకు కాశ్యోక యువమానకథనముగ నుండకతప్పదు. కొలదిమంది ఆంగ్లేయులు కోటాన కొట్లను జయప్రదముగ పాలించిరట! భారతీయులు అవమానకరముగ అంగీకరించినందుననే పాలింపగలిగిరి. దీర్ఘ కాలము సహకారమున నుండినందున పారితోక్త్యసంకలలు మనకు కట్టివైచినవి. వానివలన వలదిన విజ్ఞానము, సుగ్రావము, వృత్తులు, సామమార్గము, నుండి మనము తప్పించుకొన జాలకున్నాము. కాని మనము తప్పించుకొన బ్రయత్నింతిమేరి జయము గాంచి తీరవలయును.

పారితోక్త్య సంకలలు విడిచి పడుటకు ఆకులకడన చిట్టానము, సామమార్గము, తమకుతమకులు మార్పు చెందవలయును. భారత ప్రభుత్వమునందు బ్రిటిషు అధికారులు ఎల్లకాలమును మూలాధారము గ నుండవలెనని ప్రధానమంత్రి సిద్ధాంతికిరెయి చున్నాడు. బ్రిటిషు సివిలునర్సను రాజ్యాంగవిధానమునందొకయంగముగాక ను మూలాధార మే యని ఆ తి ని వా ద ము. ఇంగ్లాండులో నీ సివిలు ఉద్యోగులను వారిముతులను సుతృప్తిపరచుటకు ప్రధానమంత్రి యిట్లు మాటలాడి యుండవచ్చును. కాని ముము సహించుచున్న విధాన నిజస్వభావ మిందుమూలమున మనకింక ను స్పష్టముగ బాడ గట్టుచు న్నిది. ప్రజాస్వాతంత్ర్య మని యింగును గునగునలు మూలముల వివరమృచుండును. కాని సివిలునర్సను వారివై ప్రజల కేమాత్రమధికార ముండు నది యు ఆ యధికారమును వినియోగింప నకనుము నచ్చినపుడు గవర్నరు రాజప్రతినిధి ఎట్లు కోర్కెను పుచ్చుకొనవనియు, ప్రజ్ఞేకించి యుదాహరింప నవసరములేదు. — యంగుఇండియా.

తిరుగూలునుండి న్యాయాయుక్తులకు జనుచున్న "అడియటిక్" నామయ ప్రేమింపువలన నాకకు కొంతఅపాయము గలిగెను. నాకకులలో 7 గును మరణించిరి. 900 ప్రయాణికులలోను ఎవరిని అపాయము గలగలేదు. నాక వెల్లగా న్యాయాయుక్తులకు జేయవచ్చు.

దీర్ఘిట్లాగా తెలిఫోను బ్రంక్లెను పూర్తి అయినదని తెలియుచున్నది. భాతించావ్వారా ఇంకొక మార్గముగూడ పూర్తి అయినది.

71/11 కాల్పులు అధినివేశములనుండి ఇండియాకు జేరెను. అన్యాయ సగరమున కేగెను.

దేశీయ వార్తలు

జమీందారు దేశాయిగారు

ఘూర్జరాష్ట్ర సమస్యలను వారధి నందించుట - అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థానిక సంఘ సభ్యునిగా నియోజించుట

గాంధీ మహాత్ముని వర్ధంతి

సభలు - ఉత్సవములు - ఊరేగింపులు జరుపవలెను - తిలకునిధికి ధన మొసంగవలెను

మంగరాష్ట్రమున వరదలు

ప్రజలకు కష్టములు చాల హెచ్చుగా నుండుట

అఖిల భారత ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము

కలకత్తానుండి పాట్నాకు వెళ్లుట - వీడ్కోలుపు

మూలానా మజరలు హక్కు - సిద్దికుగారు : కారాగృహవాసము - ప్రార్థనలు - ఉపవాసములు

కంట్లోను మెంటులనుండి వెడలగొట్టుట : ఇండియా దౌరతనమువారి విచారణ - సమర్థనము

మేష్టరు మోతాసింగుగారు : మరిరెండు కేసులు మరిరెండేళ్లు కఠినశిక్ష

లాయరు జుజ్జుగారి ప్రసంగము : బొంబాయి ప్రభుత్వమంత్రి, జిన్నాగార్ల అభిప్రాయములు

ఖద్దరు ప్రచారము : సేటుజమునాలాలు బజాజుగారు తెలిపినవివరములు

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు

కడలూరు చెరసాలనుండి 14 వ తేదీని వదలిరి.

జమీందారు గోపాల్దాసు

అంబాయి దాసుగారు

అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థానిక సంఘ సభ్యుల

అహమదాబాదు కాంగ్రెసు సంఘము

వారధి నందించుట

అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థానిక సంఘ సభ్యులకు డాక్టరు కాసుగారు సరిగా సభలకు వెళ్లుటకు తీరికలేక రాజీనామా నిచ్చినందున ఆ స్థానమున జమీందారు గోపాల్దాసుగారి గుజరాతు గాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారు నియోజించిరి.

18 వ తేదీని (బోడిలో) రాష్ట్రీయ సంఘ సభ జరిగినది. అసహాయద్యమును వదిలవలెనని ప్రభుత్వమువారు చేసిన హెచ్చరికను తృప్తికరించి తమ జమీని ఆధికారమును త్యజించి నందులకు జమీందారు గోపాల్దాసుగారి నభివందించుట కాసభ వారు తీర్మానించిరి.

మహాత్ముని వర్ధంతి

దేశమునందంతటను ఉత్సవములు జరుపవలెను

ఆనాడు నిత్యకృత్యములను మాని

దేశ సేవ చేయవలెను

గాంధీ మహాత్ముని వర్ధంతి యుత్సవమును దేశీయులందఱును ముఖ్యముగా ఘూర్జరాష్ట్రమువారందఱును జరుపవలెను. ఆనాడు నిత్యకృత్యములను వదిలి ఊరేగింపులను జరుపవలెను. సభలను చేయవలెను. తిలకుస్వరాజ్యనిధికి అనగా గుజరాతు బా తీయి విద్యాలయభవన నిర్మాణమునకు ప్రత్యేకముగ ఘూర్జరులు ధనమును మహారాష్ట్రవలెను గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సభలో తీర్మానింపబడెను.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు

ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణ సంఘము

కలకత్తానుండి పాట్నాకు వెళ్లుట

కలకత్తాలో వీడ్కోలుపు

14 వ తేదీ రాత్రి మంజూ మెయిలులో ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారు కలకత్తానుండి పాట్నాకు బయలుదేరిరి. 14 వ తేదీ సాయంత్రము మరల నోక బహిరంగ సభ జరిగినది. ఆ సభలో నాయకులు ఖద్దరుమున్నగు వానినిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. చాలనుండి శ్రీులును పురుషులును రైలు స్టేషనుకు వచ్చి వారిని వీడ్కోలించిరి.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు

స్థానిక సంఘము

ఖద్దరు శాఖ

సేటు జమునాలాలు బజాజుగారు

ఖద్దరును దేశమునందు వ్యాపింప చేయుటకు కాంగ్రెసు చేయబడిన 17 లక్షలలోను తిలకునిధి (ట్రస్టీలు 5 లక్షలు నిచ్చిరి. విరాళములకు 1,25,000 చేరినవి. మరి 50 వేలు వాగ్దానము చేయబడెను. తక్కిన సామింకను చేరవలసియున్నది. ఆయా రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన 52 మంది విద్యార్థులు ఆహమదాబాదు సభ్యుల ఖద్దరు విద్యాలయమున ఏటలను చేయుట నాలుకడకుట కేర నేయుట మున్నగు పనులలో బాగుగా తరలీతు అగుచున్నారు. సింధు, ఆంధ్ర ఉత్కళ రాష్ట్రములకు ఖద్దరు నిర్మాణము నిమిత్తము ధనమును బదులిచ్చితిమి. ఖద్దరును కొను వారికి యి బ్బండిని కలిగింపవలెనని ఖద్దరు బంద చేయునట్టి డిపోలను మంచి ఏర్పాటు విదాన దేశమునందంతటను ఏర్పాటుభవనైన ఆకస్మము యింకను చాలకలదు. ఖద్దరును గూర్చిన సంతకములను తీర్పు కార్యాలయము బొంబాయిలో నేర్పాటుభవనైన సేటు బజాజుగారు ప్రకటించిరి.

మాస్టరు మోతాసింగుగారు

మరి రెండు కేసులలో తీర్పు

18 నెలలు 6 నెలలు కఠిన శిక్ష

జలంధరులో మాస్టరు మోతాసింగుగారిపైని కేబడిన మరి రెండు కేసులలో గూడ తీర్పుచెప్పబడెను. ఒక కేసులో 18 నెలలును మరియొక కేసులో 6 నెలలును కఠిన శిక్ష వేయబడెను. ఒక శిక్ష తరువాత మరియొక శిక్ష ననుభవించునట్లు తీర్పుచెప్పబడెను గాన వెనుకటి శిక్షకు తోడు యీ రెండేడ్లును కూడ సింగుగారు కారాగృహవాసము ననుభవించవలెను.

లాహారు అకాలీ పత్రిక

మాననప్రపు దావా

ఈ దావా పోలీసు సూపర్వైజరు చేత వేయబడినది. ఇందు ప్రతివాదులు వాదించగూడదని ప్రభుత్వ న్యాయవాది తెలిపెను. ప్రతివాదులకు అకాలీ పత్రిక సంపాదక ముద్రాపత్రము విమర్శించుటకు వారికి హక్కు కలదు. వారు దురుద్దేశముతో విమర్శించలేదు అని ముద్దాయిల న్యాయవాది వాదించెను. ప్రతివాదులు వాదించవచ్చునని నలుజ్జడి తీర్పుచేసెను. కింగు (వి. సి. ఎస్) గారు తెచ్చిన దావాలో గూడ వట్లే ఉత్తరువు చేసెను. ఈ రెండు దావాల విచారణయును ఆక్టోబరు 21 వ తేదీని జరుగును.

తిరువాన్కూరులో మద్యపాన

నిరసనము

ప్రజల దీక్ష

తిరువాన్కూరులో ఎజావాల మున్నగు హిందువులను క్రైస్తవులను కల్లు గియ్యకూడదనియు త్రాగకూడదనియు తీర్మానములు చేసిరి. క్రైస్తవులు త్రాగుదును మానవలెనని చెంగ్గం చేరి కోమను కాలికు బివపు డాక్టరు కురియలసరేగా రిటి వల ప్రకటించిరి గాన ఉద్యోగుల ప్రతిహత ప్రయత్నము లేమియును సాగుటలేదు.

తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వము

నిర్బంధ విధానము

కారాగృహవాస శిక్ష విధింపబడిన చొక్కలింగంపిళ్ల గారు 14-5-22 న ముదిందము ఆంగ్ల పాఠశాలనుండిరమున అసహాయద్యమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. అందులకు సమాధానము చెప్పవలెనని విద్యా శాఖ వారు పాఠశాల మేనేజరుకు వ్రాసిరి ఆ సభకు వెళ్లి నట్లు పోలీసులు చెప్పుగా యిద్దరు డ్రాయింగు మాస్టరులను సస్పెండుచేసిరి. ఫించెపుత్తుకొనున్న దివాను కేషాగారు కృష్ణమయ్యగారు ఒక బహిరంగ సభలో గాంధీ మహాత్ముని ప్రశంసించినందులకు సమాధానము చెప్పవలెనని సంస్థాన ప్రభుత్వమువారు ఆయ్యంగారికి వ్రాసిరి.

మాస్టరు మజరలు హక్కుగారు

తలగుడ్డ లేకుండు సమాజాచేయుట

బ్రిటిష్ కోజున బాంకిపూరు చెఱసాలలో ప్రార్థనలను జరుపుట కొక మహమ్మదీయ మండితుని కొఱతొక కనిపేటు (మహమ్మదీయుడు) వెదకుచు మూలానా యిల్లముగారిని కోరగ ఆయన చెఱసాలకు వెళ్లెను. ఆ చట జయిలరు కంబల్లను పరిచెను. ఇమాము కొరకు చాకి నమచ్చెను. మూలానాగారు బ్రక్రును/గూర్చి మహమ్మదీయుల విమలను వివరించి ఖాలిఫాగారికి దీర్ఘముపు నొసంగుమనియు ముస్లమా కెమెలుపాసాగారికి విజయము నొసంగుమనియు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించెను. ఖద్దా ముగిసిన పిమ్మట మాస్టరు మజరలు హక్కుగారు మూలానాగారి వారింగము చేసికొనిరి. తక్కిన ఖయిదీలందఱును మాస్టరు మజరలు గార్ల నిద్దరిని ఆలింగము చేసుకొనిరి. వారిలో కొందరు మాత్రము సందేహించుచుండుట కనిపెట్టి చుమా మ్మదీయులలో ధనికులు బీదలు ననుభవములేదు. మనలో మహారాజును నిరుపేదయు కలసి ప్రార్థనచేసెదరు మిరందరును పరస్పరాలింగములను జరుపుకొనుడని మాస్టరుగారు నుడివిరి. ఇతర (రాజకీయములుగారి) నేరములు చేసిన మహమ్మదీయులుచుమామదీయ మతభక్తుల సుల్లింఘించిరి గాన వారు మనఃపూర్వకముగ పశ్చాత్తాపముతో సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించవలెనని మాస్టరుగారు నుడివిరి. మాస్టరుగారు ఖద్దరు బుగిని చొక్కాను ధరించి యుండిరి గాని ఆయన నిలచెున్న గాంధీబోపి చెఱసాలకు వచ్చినవాడే ఉద్యోగులు తీసుకొనుటచే ఆయన యింకొకటోపి ధరించుట కంకరింప లేదు.

మూలానా ఏ. ఎం. సిద్దికుగారు

కారాగృహమునందలి యిబ్బందులు

మూలానా అహమదు మక్రరు సిద్దికుగారు

సిద్దికుగారు మిరటు చెరసాలలో నున్నారు. వారికి 8 రియెన అహమదుయ్యనందన ఆయన ఉపవాసముల చేయుచున్నారు. 8 హనులు తగ్గిపోయిరి. ఆ సేను జులై 22 తేదీ వ్రాసి నందున తిండి తినవలెనని సిద్దికుగారి నచటియొక్కోలు నిర్బంధించిరి. ఆయన నిరాకరింపగా 24 గంటలును కాళ్లకుబరుకుగు సంకల్పము చేసిరి. మిరటు చెఱసాల సూపర్వైజరు మేజరు ఏనెలగారు ఘనవైద్యుడయ్యుండీయు సరియైన భోజనము వెట్టక వైగా నిట్లు బాధించుట నిజమైనవో నని యుక్తమని చెప్పక తప్పదు. మూలానాగారికి 12 రోడ్లనుండి ఉబ్బము వ్యాధి కలదు. దాచలన జీర్ణకక్తి సరిగా లేదు. తేలికభోజనము గూడ కొక్కప్పుడు జీర్ణముగాక ఆయాసము కలుగుచుండును. ఆట్టి బలహీను డిట్లు బాధించిన కేమిఫలితము కలుగునో నే మూహించజాలకున్నాను. తీనిని గూర్చి హండంపత్రికా సంపాదకుడును మహమదాబాదు రాజాగారును అలోచింతురుగాక. మూలానాగారుమాత్ర మిట్టి శిక్షలకు లొంగువారు కాలని జనాబువాజరు అహమదు జలకాండిగారు పూనానుండి వ్రాసిరి.

డాక్టరు వరదరాజులు

నాయుడుగారు

కడలూరు చెరసాలనుండి వదలుట

14 వ తేదీ ఉదయము 9 గంటలకు డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గారిని కడలూరు చెరసాలనుండి వదలిరి.

విదేశ వార్తలు

మిత్రమండలి సమావేశము

“అబ్దుల్ గాఫర్” పత్రికా వ్యాఖ్యానము

లండను, ఆగస్టు 14:— మిత్రమండలి సమావేశమును గురించి “అబ్దుల్ గాఫర్” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—మిత్రమండలి సమావేశమున ప్రధానముగా మూడవ సమావేశ ఫలితములు చాటితే ముగియును. మిత్రమండలి యందు విభేదముల గల్గింపుచున్న పాయింట్లను గూర్చి చాల నుపదేశకరముగా వ్యాఖ్యలను వినిపింపబడినవారగుదురు. అందుచే జర్మనీకి వాయిదా యొసగ జరగవచ్చును. వాయిదా నొసగిన నేటికి పాయింట్లను సంభుట్టము చేయుచున్నది. అప్పుడు మిత్రమండలి తన రాజకీయవిధానమును మార్చుకొనవలసివచ్చును.

ప్రస్తుతసమావేశము ముగిసినతరువాత, వాయిదా యనంతము వచ్చుపరమార్థములను రాబట్టు విధానమును గూర్చి చర్చించుటకు మరలముగ సమావేశము జరుగును. విశ్వాపా ఆర్థికసమస్యలను రాజకీయములనుండి వేరుచేయుటకు వీలులేదు. అయితే విషయములు ప్రపంచ శాంతి మొదలగు విషయములలో కలిపి, చట్టపరమైన సమస్యను తిరిగి పరిష్కరింపవలెను.

పరాసు దృఢపర్యలు

జర్మను ప్రత్యుత్తరము

వాషింగ్టన్ లోని జేబిలయను జర్మను దేశమునకు జర్మింప కలసిన మొదటముందు జర్మింపబడు నిలిపివేయకలె నని పరాసు ప్రభుత్వమువారు గావించి యున్న ప్రతిపక్ష జర్మను ప్రభుత్వము వారు ఆసమర్థులని చెబుచున్న నోటు సంపిది. వర్మెల్సు సంధి మొదలుపెట్టిన ప్రకారముగాని మరియే ఇతర అంతర్జాతీయ చట్టము ప్రకారముగాని ఇట్టి చర్య యంగీకరింపబడలేదు. వాయిదా విముఖరతును చేసి యుండకయే నిర్బంధచర్యలకు మూనుట ప్రస్తుతమొదలయ్యిందే లన్నిటిని భగ్గుపరుచుచున్నది. పరాసువారు తమ చర్యనే సాగించ బట్టుపట్టిన యెడల నీ విషయమును అంతర్జాతీయ వ్యాయసంఘమువారియందు తెలిపవలెను.

ఆఫ్ఘెనులో రైసులయందుండి జర్మనుల పెడలకొట్టుట అనుక్రమమనియు వారిమెట్ల దీసికొనిపో ననుచుండిన మొదట చాల స్వల్పముగ నుండుటచే వారందరు వీధులందు ముట్టి ఎత్తు కొని తినవలసినవచ్చు ననియు జర్మను ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి.

ప్రధాన వివాద కారణము

లండను, ఆగస్టు 14:—లాయడు బాడ్లి గారు వారాంత్యమున తనవ్రాసుచున్న గదపుటకు జనెను. మిలిటన్ మిత్రమండలి ప్రతినిధులు సమావేశమున చర్యలు సాగించుచుండిరి. సమాధానము తరువాత టుట్టుకు వీలులేనంత విభేదములు కల్గింపబడినవి. మొత్తము యందు సమావేశము భగ్గుచురనని అందరును దలచుచుండిరి. సమాధానము తరువాత టుట్టుకు బహిష్కరింపబడిన తుది ప్రయత్నమును గావించుటకు లాయడు బాడ్లి గారు యత్నించుచుండిరి జర్మనీ వారాంత్యక యోగములలో నూటికి 20 వాగిన కంటే ఆయా సంవత్సరమున జర్మింపవలసిన వడ్డ పరిహారవాయిదా మొత్తి భృతికముగ నుండరాదని లాయడు బాడ్లి గారు నూచించుచుండినందు సమాధానము తరువాతకు అదియే ప్రధానాభ్యంతరముననియు పరాసులు చెబుచుండిరి. వీనిపరాసు సంవత్సరమునకు జర్మింపవలసిన మొత్తము 6 కోట్ల పదనాలుగు లక్షల మొదలుపెట్టిన పరాసువారు భయపడుచుండిరి. జర్మనీ సహాయముల దుంచిన వైనికల వ్యయమును, జెర్మియను వారిమంతుల కొనిసేరవారత 5 కోట్లరమలకరకు పరాసు వారివంతు వాదాపు సావ్యముగనుండును. కాని ముందుచర్యలో నూటికి 20 వాగిన అను సంఖ్యకు మోచ్చు చేయవచ్చును. ఇందు మూడు కోట్లలలో సమావేశముయొక్క విజయపరాజయములు చెలియవలసి మిత్రము చెప్పవచ్చును (డెయిలీ స్ట్రెస్సు)

బొత్తిపర్తియు బ్రిటిషుల చేకల బట్టుకొనుట

కాంప్టోన్ లోని బొత్తిపర్తి, ఆగస్టు 14:— బొత్తిపర్తి మూడు బ్రిటిషు వాకలను రమ్మను అధికారులు పట్టుకొనిరి. పూర్వమా వాకలు రమ్మదేశమునకు సంబంధించినవి రమ్మను అధికారులు చెబుచుండిరి. బ్రిటిషుల ద్రుతులు బొత్తిపర్తిలో వ్యాపారమును నూనిరి. బ్రిటిషు వాకాదేశమున కొన్ని వాకలు బొత్తిపర్తిలో జనెను.

నాన్మక్తిపు ప్రభుమరణము

లండను, ఆగస్టు 14:—నాన్మక్తిపు ప్రభువు మరణించెను (తెలిసినట్లు 67 వత్సరములు - త్రితుదేశములందు ప్రభువు నెడల ననుకూలాభిప్రాయము వ్యాపింపజేయు ప్రచారక కృత్య కర్మములకు నుండెను. సంగ్రామసమయమున సంయుక్త రాష్ట్రముల సంబంధము బ్రిటిషు సంగ్రామసంఘమున కధ్యక్షుడైనది. కీ. శే. ఆల్ఫ్రెడ్ ఆర్మస్ట్రంగ్ట్ (బాంస్ట్రంగ్ట్) గారి ప్రభువు కుమారుడు. 1896 నుండి నెలకొని మొదలు మొదలగు వార్తా పత్రికల స్థాపించెను. మొత్తము పత్రికకు ప్రధాన వ్యవస్థాపకుడు 1898 లో యుగనియన్సుల పత్రికను న సాన్స్ మొంట్టు ఎన్నికలలో పోటీకేసెను. 1904లో బాన్స్ మొంట్టు 1905లో బాన్స్ మొంట్టు లొంగుబడినది. 1917 నుండి ప్రభువుగ నొనర్చబడినది. నాన్మక్తిపు ప్రభువులకు కందు కాగితముల తయారు చేయుటకు ప్రయత్నము లొనర్చెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునంతట పర్యటనము సత్వము. 1921 నుండి జూలై 16 వ తేదీన ప్రాంత్య జేములందును ఆస్ట్రేలియానుందును పర్యటన మొనర్చుటకు బయలుదేరి భారతదేశము, జపాను, ఆస్ట్రేలియా మొదలగు దేశములను దర్శించెను. జపానునకు సామ్రాజ్యవాంఛము, వైనికల లమును మెంతుకోర్కెలను అధికముగనున్నవని చెబుచున్న ఇంగ్లండునందు జపానునకు వ్యతిరేకముగ వాంఛనీయ మొనర్చు గదంగెను. భారతదేశమున మహమ్మదీయుల సంతృప్తిపండిన యెడల బాత్మోద్యమము నొందునను అభిప్రాయముతో బ్రిటిష్ వ్యాపారమును సంధి చేయుచున్నవలెనని వాదించుచుండినది.

నివిలు సర్వీసు శాఖ

భారత ప్రభుత్వ ప్రయత్నములు

లండను, ఆగస్టు 14:— నివిలు సర్వీసు శాఖలోని అంగ్లేయులను జేర్చుకొని పద్ధతి విడనాడు నకారమును గురించి భారత ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సమర్థులగు సంపిది “మాన్యుంగుపోన్ట్” పత్రిక తరఫుండినవార్త యనత్యమని చెబుచున్నది.

నివిలు సర్వీసువారి కష్టముల తొలగించుమార్గముల నకలబెందుటకును మంచిచర్యల బ్రిటిషువారు యు ప్రవేశించు నటుల జేయు నుపాయములనున్నాయని భారత ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారిలో వాల్చిన జరుపుచుండిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

భారతాభిప్రాయములు “అబ్దుల్ గాఫర్”

లండను ఆగస్టు 14:—లాయడు బాడ్లి యువవ్యాసమునై భారతీయ వ్యాఖ్యానములను గురించి అబ్దుల్ గాఫర్ పత్రిక ఇట్లు చెబుచున్నది. పరీక్షకొరకు నిశ్చయమైనట్లేమోడనే సార్వమెంటువారు భారత దేశమునకు సంస్కరణల నొనరిసి. సంస్కరణలు నిష్ఫలములైనయెడల నీ పరీక్ష విడిపోయెనని యెంచి బయలు. భారతీయులు సమాకారముతో ప్రయత్నించినయెడల సంస్కరణలు వృథాగాజాలవు. సమాకారమును మిత్రమంత్రి మైననే సంస్కరణ లొంగుబడినది. వానివిజయము గూడదని మొదటే యాధారపడి యుండెను. జయమందిన యెడల నవి అత్యున్న మొనర్చుటకు వాగ్దాన మొనర్చబడినది. సంస్కరణలను బాధ్యతాయోగముగ నెరవేర్చుటకు ప్రయత్నించు ఏభారతీయదేరి లాయడు బాడ్లి గారి కిది నీ చేతి బిడి వాడు సంస్కరణలందు ఇది పక్షముల వారును పాల్గొని సమాకారముతో మొగగవలెను. మనము సహాయము కొరకు బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలకొరకు నిరీక్షించుచున్నంతకాలమును, ఎట్టివిధమగు భారతీయ ప్రభుత్వమునకుగూడ వాత్సలండు జాల ఈనాతనవాక్కు లొంగుటవలన భారతీయులకు వారివాక్య కలన చెలిపినకొనియు, వారు అరాజకమగు టాల్టాయి నిర్ధారములను మారముగవలెనది. భారత నివిలు సర్వీసు యు గొప్పకులకు వ్యాయము గా నొసగవలసిన సయభయము ను మాత్రమే లాయడు బాడ్లి గారి కిది. సంస్కరణల సంకీర్ణం పని పక్షమువారినుండి అంగ్లేయుల తీవ్రమగు విమర్శలు రానియెడల, లాయడు బాడ్లి గారు యువవ్యాసమునై వచ్చిన విమర్శలను చాలాధికముగ సమర్థిస్తామని కలుగజేయును.

రాండు తిరుగుబాటునందు, దేశములను మహిమలతో కాల్చినను! నేరమునై నిర్ధార ఖియతల మరణమై నిధింపబడినది. మరీకొంకరి చేరకేర విడువిధింపబడినది.

సమీప ప్రాచ్య సమస్య

అసియా మైనరును విడువవలెను

అంగ్లేయ ప్రభుత్వ జెనరింపు

లండను ఆగస్టు 14:—మొత్తము పత్రికకు మొదలుపెట్టినది కుట్ర దీటుల చెబుచుండెను: 47. వారల్సు బొమ్మెందుగాడు అంగ్లేయమండి తిరిగివచ్చి మార్చేబునకు జనెను. గ్రీకులు ఆసియా మైనరును విడనాడవలెనని సంధిపత్రికమునై సంకేతము సత్వదనని కతులు పాసగాడు చెలిపినయెడల తేలిపోయినయెడల అంతర్జాతీయము, ఈజిప్టు ఇండియాలలోని మహమ్మదీయుల నందరిని విట్ల క ము న మదింపెడల నీ కే ము లు పాసగాడు జెనరించినయెడల బొమ్మెందుగాడు చెలిపిరి.

కెయికోయందు బ్రిటిషు అధికారి నెనున్నట్లు

కెయికో ఆగస్టు 14:—ఈజిప్టు ప్రభుత్వమునందు వ్యవసాయ కాలమును మార్చి కల్పరలు కాఖాధికారి యగు ప్రాంసుగాడు తనపిల్లలతో మోటారుబండియందు ఇంటికి నడుచుండగా వైరుగురు మనుష్యులు రివాల్వర్లను ఫిరించి కచ్చి వారి నెదిర్చిరి. 20 వేలరైపుల చంపబడినది. క్రామగారిని ఒక బిడ్డను స్వల్పముగ గాయములతిగిలెను. తన్ను నెదిర్చి గారు విద్యార్థులై యుండునని క్రామగారు చెలిపిరి. ఇంతకు కెవ్వరును అరస్తులేదు బడలేదు.

బవేరియా-జర్మను వివాదము

బర్లిను, ఆగస్టు 14:—ఇటీవల జర్మను సామ్రాజ్య బవేరియా ప్రభుత్వములకు కొన్ని చట్టములనై వచ్చిన నివాదమునం తిరుపురు సమాధానపడిరి. అట్టిచట్టముల వారణముందు రైల్వేలుగా బవేరియా ప్రభుత్వకాట్టలకు వ్యతిరేకముగ జరుపవలసి సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు వాగ్దాన మొనర్చిన మొదట బవేరియా ప్రభుత్వమువారు తమ క్రతునను చర్చ గావించుకొనిరి.

అమెరికను రైల్వే సమస్య

లండను, ఆగస్టు 14:—అమెరికా రైల్వే సమస్య ప్రారంభమై 7 వ వారము సమాపించెను. ఈ సమస్య మరింత తీవ్రతను చాల్చుచున్నది. వైనిక రైలు ముందుకుటచే నందులకు యువ మృతిని చెబుచు దేశములోని వాల్లు గొప్ప రైల్వేదనివారు సమృద్ధిబట్టుటచే దేశమందంతయు రైల్వే వ్యాపారము స్తంభించి పోవునని భయపడుచున్నది. చాల రైల్లు అకస్మాత్తుగా పని వారిచే వదిలి వేయబడినది.

హార్లింజి అధ్యక్షుడు బోర్డము వుచ్చుకొని పరిష్కారము తుదుర్చుట కత్నించుచుండెను. ఇరుపక్షములవారును పంచాయితీచే నివాదము పరిష్కరించి కొనుట కనుకూలము గన్పడుచుచుండిరి.

ఆంగ్ల వాణిజ్యము

లండను, ఆగస్టు 14:— వారైహామున ఆంగ్ల దేశ ఏకమతుల వాణిజ్యము చాల యుత్సాహకరముగ నున్నట్లు వాణిజ్యసంఘ నివేదిక చెబుచున్నది. వారైహామున 605 లక్షల పదనలు విలువకుల ఎగుమతులను 817.25 లక్షల పదనలు దిగుమతులను జరిగెను. గతవత్సరము జూలై మాసమున 480 లక్షల పదనలుల ఎగుమతులను 805 లక్షల దిగుమతులను జరిగెను.

బాతీసమితి మాండ్రేటుల కమిషను

జెనీవా, ఆగస్టు 14:—బాతీసమితి మాండ్రేటుల కమిషను అధ్యక్షుడు 4 వ దినము సమావేశమును ముగించుచు, మాండ్రేటుల రాష్ట్రము లొనర్చిన సమాకారమునకు కృతజ్ఞతా పదనము లర్పించెను. పాలస్తీనాను సిరియానుగురించి సాంకర్మిక నివేదిక ముగి దయారుజేయుటలో బ్రిటిషు, పరాసు ప్రభుత్వ కార్యమున వేలిక జేయుటకు గాను కొన్ని పత్రికలను చెలిపిరి. తిరిగి ఈ సంఘము 1923 నుండి జూలై 20 వ తేదీన సమావేశమగును.

మేజరు నెల్సునుగారి నెదిర్చిన వార్త

మేజరు నెల్సునుగారు విరిపు ప్రజా ప్యాప్యువారులచే నెన్ను జడెనను వార్త యనత్యమని చెలియవచ్చెను. వారికిని విరిపు ప్రభుత్వకాఖలకును ఎట్టి సంబంధమును గాని లేకుట కని స్పష్టతతోయెను.

ఒకవింతదావా

(ఇండియా) పోర్టు ఆల్మోరా లిమిటెడ్ కంపెనీ వారు టెండరింగు కంపెనీలకు 54.0 (?) రూపాయలకు జాంబుల ప్యాకెట్లలో దావాను తెచ్చిరి. ఇండియన్ కంపెనీలకు దావాను 20 (?) మోటారు బస్లకు బంపిరి. త్రోలో రైలు మీద అవతలి బస్లను ప్రతివారు నిమిత్తము ఎత్తుకొని రైలు స్టేషన్ కి రవాణా చేయుటకు బండ్లు స్వాధీను చేయబడెనో అట్లు ప్రతివారు బండ్లను బంపించి నలుల వారుల వాదము దావాకు సంబంధించిన బండ్లను ఇరవైలములకు బంపుమని ఎన్నడును లేదనియు అంబాలా జిల్లాలో వాడుకరపునకు ఏజంటులుగ అమ్ముటకు బాధ్యతగలవారనియు ప్రతివారులు వాదించుచు దాఖలుచేసిరి. రైల్వే సీనియర్ ప్రత్యక్షముగ ప్రతివారులకు బంపలేదని కింగ్ అంతుకంపెనీ వారు వాదులకు ఏజంటు. రైల్వే సీనియర్ ప్రతివారులకు బంపలేదని ప్రతివారులు ఇచ్చిన సాక్షుల వాదులకు ఎప్పుడవరకుమీద రైలు సీనియర్ కంపెనీ వారి కంపెనీ కింది. ఈ విషయమంతయు అసలు ప్రధానోదేశమున నిర్ణయించుటకు నిర్ణయము చేసి నుడిచి ప్రతివారులు దేవుని ఇచ్చేవారు సరకులు వాడుకరించిన అంతుకంపెనీ వారు దేవుని తనయభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. సరకులు ప్రతివారులకు చేరలేదని. అందుచే సరకుల ధర నిమ్ముటకు ప్రతివారులకు బాధ్యత లేదని దావాను ఖర్చులతో కొట్టివేసిరి.

ఇరువదారులు ప్రభుత్వపరిపాలనము

ప్రభుత్వము వారి ఇరువదారులను నిర్వహించుటకు ఆ కర్మ సంఘము వారు బహుళ సంఖ్యకులు భవన నిర్మాణమును మేము సంపూర్ణముగా అనుమతించుచున్నామనియు కంపెనీ మ్యానేజిమెంటు మరల ప్రారంభించిన భాగతీయుల కట్టిబాధ ముండదనియు కలకత్తా ఇండియా ఆఫ్ షిప్ మెంట్ కోర్టు దర్శి ఇండియా గవర్నమెంటు వారికి తంతి నంది.

లాయర్ జార్జి ప్రసంగము అధికార పరిణామ

ఇంకోక తంతివార్తను వైవిధ్యమును సూచి వీరు బిటిషు ప్రధానామాత్యునికి బిటిషు ప్రతికలకును బండి:— ప్రభుత్వములకు బాధ్యతాయుక్త ప్రభుత్వమును ప్రసాదించుట యే సుస్కరణములకు ప్రధాన మని పార్లమెంటులో ప్రకటించ బడిన విధానమునకు సివిల్ సర్వీసుకుగూర్చి జరిగిన చర్చలో లాయర్ జార్జి గారు చేసిన ప్రసంగము పరస్పర విరుద్ధ భావమును జూపుచున్నది. లాయర్ జార్జి గారు ప్రసంగము ఇండియాలో స్వపరిపాలనమునకు మొదటికి మోసముగ నున్నది స్వపరిపాలనా కేయములను మొదలంటుంటే చెప్పెను. సంస్కరణములు ఇష్టానుసారముగా సాధించుటకును, విధానములకును పరిశోధన ఎంత మాత్రము కావని భావించుట దృఢీకృతము. పార్లమెంటు వారు ఏర్పరిచిన గవర్నమెంటును చేరుటకు సంస్కరణములు ప్రత్యేకపు మెట్లు. పార్లమెంటు వారి యభిప్రాయమునకు భిన్నముగ లాయర్ జార్జి గారు భిన్నార్థమున గల్పించుట చాల విచారకరము. మరలొకరు ప్రసంగముచే బిటిషు ప్రభుత్వము వారు యుద్ధోత్సాహమును, విధానమునందును భీమంతులగు భారతీయులకు గొప్ప అవకాశము గల్గినది.

మేజరు క్లైవ్ గారు

ప్రపంచమునందు మట్టినిమ్ముటకు టయలు కేరీ మేజరు క్లైవ్ గారు మొదటి ప్రయాణమైన వివర విమానము నమ్మివేసిరి. కేరీలో దెబ్బతిని రైలు. 1700 రూపాయలకు అమ్ముదాయెను. కలకత్తా వాస్తవ్యుడు హేల్స్ గారు కొనిరి. విమానమును అమ్ముటకు ప్రార్థన క్లైవ్ గారు బిటిషు విమానములలో బిటిషు వైమానికులతో ప్రపంచమునందు జూరుటకును యుద్ధోత్సాహుని వాతావరణపరిస్థితులను గూడ కనిపెట్టుట ఇంకోక యుద్ధోత్సాహుని. ఈ విషయమై అట్లుచే ముఖ్యమైన సంగతులను జాగ్రత్త పట్టిక మనిరి. వాన మబ్బులు విమాన ప్రయాణమున కాటంక మని కనిపెట్టిరి. అట్టిచేసి మంచి వైమానికులు మంచి విమానములుండి మంచి వాతావరణ పరిస్థితిని తెలిసి కొన్న ప్రయాణము చేయుటకు వీలగుననిరి. ఈ ప్రయాణ సంతయు మాదు వారిముల రెండు శోభలతో విర్రాటు చేయబడినది. సామ్రాజ్యదీపమునాడు బండనుండి బయలుదేరుట కేర్నూలు చేసికొనిరి లండను నుండి కలకత్తాకు 93 గంటల 46 నిమిషముల ప్రయాణము. ప్రయాణపు ఖర్చు అట్లుచే 80000 పౌనులు అయినది. అట్టిబతు మానాంతమున వైమానికులు ఇంగ్లాండు కేరీద నెరి. బుధవారమునందు వైమానికులు తంగూను ప్రయాణమునకు బయలుదేరుదురు.

గుంటూరు

(స్వీయమిలేఖరి)

ఆగష్టు 14:— కానోల్లంపున విచారణసంఘసభ్యులు యిరువది కేల్లంపున యిరువది నాయకులు ఖద్దరును రించి తగు యేర్పాటులు చేయుటకు ఆలోచించుచున్నారు. ఖద్దరుకమిటీ యని యొకదాని జిల్లా సంఘము వారు యేర్పాటు చేసిరి.

రాజీయ కైఫీయ

ఈ నెలారంభమున తెనాలి వాస్తవ్యులకు శ్రీయుత ఇటి కాలసూర్య నాయకగారు 6 మాసములకే. ననుభవించి విడుదలయైరి. క్రిందటివారమున ఎర్నూరు వాస్తవ్యులకు 15 నంది ప్రవాగులు విడుదలగాబడిరి. వారంవరు నిచటికి కచ్చిరి. వారికి ఇచటి నాయకులు పూర్వపురస్కారస్వాగత మొసంగి వారిని గౌరవించుటకు ఒకసభ గావించిరి. శ్రీయుత ఇటివరసంహారపు గారు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

ఇప్పుడు ఒంగోలు వాస్తవ్యులకు శ్రీకృష్ణుడు నారాయణ రావుగారు పూచీపు సిచ్చి యింటికి తిరిగివచ్చిరి తెలియుచున్నది. ఇప్పుటికి 7 నెలలకే. ననుభవించిరి. ఇంకొకలమునంది జయిలులో నుండి యిప్పుడు పూచీపు సిచ్చియేల వచ్చిందో తెలియజేయుదు.

లాయర్ జార్జి గారి ప్రసంగము

ప్రొఫెసర్ కాలేగారి యభిప్రాయము

సివిల్ సర్వీసు వారి కథయిమ్ముచు లాయర్ జార్జి గారు ఆసలు సంతతి వందరి వీరికి కేంద్రపాలన కొన్ని సౌకర్యముల నీయవలసిందే కాని భారతీయుల న్యాయసమ్మతికగు ఆలోచనా భిన్నతతో సంఘర్షణకు వచ్చినపుడు మాత్రము చిక్క ఏర్పడుచున్నది.

ఆసలు సంస్కరణముల ఉద్దేశము రాజీయ స్వాతంత్ర్యము కృత్రిమాకృత్యము పెంపొందుట. ఇట్లు జరిగిన సివిల్ సర్వీసు ప్రతిభ అధికారము తగ్గును. అందుచే మియధికారములకు భంగములేదని యభియ విచ్చుటలో ప్రయోజనములేదు.

చివరకు బిస్మిల్ గారి సనసభ

లో నిన్నటిదిగము (13-8-22) 5000 రూపాయల దావాలను విచారించుటకు మనసముల కధికార మియదలెనని సివిల్ సర్వీసు అమెండుమెంటు బిల్లులో అదకాక ముండవలయునని ఆలెనకొ గారు తీర్మానము నుపహించిరి. ఈ బిల్లును సులభముచేసివారికి తెలియజేయవలె నని రాబుల్ వ్యారక వాక్ గారనిరి. ఇది అంగీకృతమాయెను. అటవీకాళి పాట్లనుగూర్చి సివిల్ రెవిన్యూ కోర్టు అధికారములను విభజనజేయుటకు చోటా నాగ పూరు టెనెంట్ అమెండుమెంటు బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినది.

అజ్ఞోల్లంపున సంఘము

బీజపూరు మున్సిసిపాలుసంఘము వారు

సన్మానపత్రము నిమ్ముట

ప్రభుత్వకళిటము

బీజపూరు మున్సిసిపాలిటీ వారి రాష్ట్రోల్లంపునసంఘముల వారికి సన్మానపత్రముల నీయవలయునని ఆనాడు పురమం దిమున జాతీయపతాకము నెత్తుటయును అక్రమ మని స్థానిక పరిపాలనమంత్రి గ్రహించి యే ముండినను ఎట్టి ఆభ్యంతరమున కలిగింప కదని కమిషనరుకు తెలిపిన మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రకటించిరి.

ప్రపంచ వైమానికుడు

మేజరు క్లైవ్ గారు కంజూరు మెయిలులో కలకత్తాకు 12 తేదీన వచ్చిరి. కేర్నూలు మెట్టిలక వాలిన్ గూర్లు మధ్యాహ్నము దోడం వైమానిక కాండర్లకు వచ్చెదరు. బర్మాకు పోవుటకు యేర్పాటులు పూర్తి అయినవి.

గుజరాతు మహావిద్యాలయము

ఈ విద్యాలయమున ఎం ఏ తరగతికి తత్వగణిత సాంఘిక శాస్త్రములందు పరీక్షితులములను నిర్ణయించుట కొకసంఘము నేర్పరచిరి.

చెతిసాలనుండి వదలుట

మాల్వేజ్ ట్రేడర్, (గుజరాతు) మహామహాసా (కోటర్), డాక్టరు పరమానందు (సింధు ప్రాదరాజు) గూర్లు చెతి సాలనుండి వదలిరి.

ఒక సంవత్సరము కితిగతి

మాల్వే ఆలాధోసా (రాని) గారికి 12 నెలలు కలకత్తా కేయబడినది.

భూరివిరాళము

శ్యాంకాశోగవికల్పము విలేజులో సెలకొల్పబడిన వైద్యాలయమునకు 14 వేల 88 శాతాశాగా భక్త్యుక్తము 30000 రూపాయలను విరాళమునొసంగిరి. ఇంటి రోగులు అన్నిసంఘములవారును శాత్యంతకాభివృద్ధికి ఈ వైద్యమును కడయకచ్చును.

వాతావరణ స్థితి

1922-న సంవత్సరం ఆగష్టు నెల 15-న మంగళవారము.

స్థానము	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక
అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక
అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	79.6	73.2	8.10	68.65	...
అత్యధిక తేలిక	82.2	79.3	0.24	42.68	1.09
అత్యధిక తేలిక
అత్యధిక తేలిక	83.6	76.4	0.02	51.84	7.57
అత్యధిక తేలిక	85.4	79.7	0.06	34.92	1.97
అత్యధిక తేలిక	84.0	77.4	0.09	15.07	1.47
అత్యధిక తేలిక	75.7	67.3	0.80	37.21	3.82
అత్యధిక తేలిక	91.8	77.5	0.81	6.81	4.88
అత్యధిక తేలిక	87.6	78.0	0.16	10.41	2.68
అత్యధిక తేలిక	85.3	74.7	0.10	9.17	5.97
అత్యధిక తేలిక	87.7	73.8	0.26	10.44	1.69
అత్యధిక తేలిక	96.4	78.9	0.82	4.67	1.03
అత్యధిక తేలిక	96.2	76.6	0.10	6.60	1.41
అత్యధిక తేలిక	96.8	78.1	...	5.43	1.27
అత్యధిక తేలిక	95.7	69.3	0.82	4.70	0.20
అత్యధిక తేలిక	91.3	77.9	...	0.08	0.54
అత్యధిక తేలిక	95.0	78.3	...	2.35	...
అత్యధిక తేలిక	95.3	74.7	0.07	13.12	1.66
అత్యధిక తేలిక	83.0	73.1	0.05	30.95	8.86
అత్యధిక తేలిక	88.7	72.5	1.38	68.94	4.94
అత్యధిక తేలిక	78.8	73.1	0.69	37.91	1.67
అత్యధిక తేలిక	85.8	74.8	0.20	91.99	4.90
అత్యధిక తేలిక	67.5	60.5	1.65	35.18	1.72
అత్యధిక తేలిక	84.0	74.8	0.47	34.43	4.22
అత్యధిక తేలిక	88.1	75.7	0.83	33.45	...
అత్యధిక తేలిక	8.2	75.4	0.24	59.73	8.88
అత్యధిక తేలిక	87.8	71.8	0.08	7.21	7.20
అత్యధిక తేలిక	92.4	72.6	0.53	5.91	5.46
అత్యధిక తేలిక	93.3	75.1	0.02	1.60	3.45
అత్యధిక తేలిక	92.8	71.5	0.10	0.72	4.15
అత్యధిక తేలిక	88.0	73.2	0.23	3.86	6.93
అత్యధిక తేలిక	97.0	74.6	0.45	5.40	4.24
అత్యధిక తేలిక	79.3	68.6	...	6.70	5.95
అత్యధిక తేలిక	82.3	64.1	0.22	7.10	2.41
అత్యధిక తేలిక	65.8	51.3	...	10.55	1.60
అత్యధిక తేలిక	61.8	49.7	0.15	11.79	8.44
అత్యధిక తేలిక	89.5	69.8	...	3.46	0.84
అత్యధిక తేలిక	96.6	74.0	0.15	11.82	1.74
అత్యధిక తేలిక	92.3	73.2	0.47	12.99	2.93
అత్యధిక తేలిక	98.6	73.1	...	1.80	2.21
అత్యధిక తేలిక	97.2	71.2	0.52	4.82	1.84
అత్యధిక తేలిక	96.2	77.8	...	4.84	0.30
అత్యధిక తేలిక	0.25	0.83

సర్కారులు, దక్కను, కిల్లాటకము, పచ్చిపురము, మైసూరులందు మబ్బులు దిట్టముగలవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు వాతావరణము కలదు. వర్షపాతము, దిట్టములందార్భిత తక్కువగలదు. కిల్లాటకము మైసూరులందు వాతావరణము సాధారణముగలదు. మిగిలిన ప్రదేశములందర్భితముగలదు. మిగిలిన ప్రదేశములందు వేడిమియును మార్పులవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు తగ్గు. వాతావరణము దంతులను సాధారణముగ, తూర్పుభాగమున భిన్నమున వేడిమిగల్గును. వర్షము లింకను గురియనూచినలు గలవు.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

జూ బు లు

సర్వజనీనమగు నిండోలగము

అత్యంత మహనీయ శ్రీమద్భగవద్ గీతావత్ శ్రీ పూజ్యపాద 1108 శంకరాచార్యుల వారును, బ్రహ్మశ్రీ పండిత వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారును

అత్యంత మహనీయ పూజ్యపాద స్వామి శ్రీ 1108 భారతీ కృష్ణతీర్థజీ మహారాజులవారు (శ్రీకాంచనాపీఠ ప్రకృత జగద్గురు శంకరాచార్యులవారు) ప్రభావమును అస్మత్పుర వాస్తవ్యులును అగు శ్రీమద్ బ్రహ్మశ్రీ పండిత వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారికి, తిదియములయిన గుణాత్మకయమును, వైదుష్యమును, విద్యావిషయక కృతులను చిత్తగించి ప్రేమగౌరవ పూర్వకాభి నందనముగా (ఈ కేంద్ర గౌరవావహ బిరుదాంగము లను అనగా, సహజ భర్తృత్వాకర మహామహాపాద్యా య, సర్వతీర్థ, వేదవేదాంగ శాస్త్రజాలమహాద్వి విద్యాదాన ప్రత్యుపాదధి, పండితరాజ అను బిరుదాంగములను, వాని తోడనుడ పుత్రప్రాప్తినిగనుగు సత్కారమును ప్రసాదించినారు గావున శ్రీ శాస్త్రులవానికి ఆగౌరవమును తచ్చాసన శ్రీయుభయ ను యథామర్యాదగా వొసంగుటకై సర్వజనీనమయిన నిండోల గము (దర్బారు) 1922 ఆగస్టు 17 దినమందు నెల్లూరు లక్ష్మీ నరసారెడ్డి పాఠశాలమున 515 గంటలకు కావించబడును. అందు లకు దయచేయవలయునని ఎల్లవారిని శ్రీతీ పూర్వకముగా ఆహ్వానించుచున్నాము.

ఇట్లు విన్నవించు వివరములు:— వి. వేణుగోపాలురెడ్డి డిప్టీకలెక్టర్, నెల్లూరు. టి. కృష్ణస్వామి, కవీంద్ర, నెల్లూరు. రేబాల నుండరామిరెడ్డి, ఇంకొలను సీతారామశాస్త్రి, పికి పాటి శేషచలంరామిరెడ్డి, అయితా రామయ్య, పునుగు సుబ్బ రాయశాస్త్రి, మద్దూరి జగన్నాథం, అత్తకాల నుబ్బరాయం, మై. చంగయ్య, ఆ. కృష్ణయ్య, ఆరుచర్ల నుబ్బకృష్ణరావు, తూములూరు వేంకటేశ్వరరామయ్య, దొడ్ల రామిరెడ్డి, గునుపాటి యానాదిరెడ్డి, ఎర్రగడిపాటి, వేంకటాచలము, కందాడై రాజగో పాల అయ్యంగారు, కే. వి. రాఘవాచార్యులు, ఓ. వేంకటరం గయ్య, మా. సరసింహాచార్యులు, ఓ. విశ్వనాథరావు, య. పా పయ్య, వీనుగరామవరెడ్డి, సి. వి రాఘవయ్య, సి. వి కృష్ణ, వి. నరసింగరావు, నే. రాఘవాచార్యులు, చుండూరు వేంకట కృష్ణయ్య, చిత్తల మాతేశ్వరయ్య, రేబాల నుబ్బరాయం, ప్రత్తి క్రిరామలు శ్రేష్ఠి, నే. తిరువేంకటాచార్యులు, ఎక. రామదాసు, మేనకూరు సీతారామిరెడ్డి, ఆనం శేషారెడ్డి, ఆర్ నుబ్బరామయ్య, కె. సీతాశతీరావు, అన్నవరపు వేంకటరాఘవ శాస్త్రి, వి. వేంకటేశ్వయ్య, కొంజేటి శేషయ్యరెడ్డి, చక్రవర్తి శ్యామయ్యంగారు, వి. రామచంద్రాచార్యులు, రా. వేంకట శివుడు, ఏ. సంకానరామయ్యంగారు, దుర్గా నుబ్బరాయశర్మ.

హిందీపరిక్ష

హిందీపరిక్ష ముందు జరిగిన పరీక్షలో సమావేశమైన 2013 విద్యార్థులలో 1000 విద్యార్థులు ప్రథమ శ్రేణిలోను (నూటికి 70 శాతం అధిక మార్కులు పొందినవారు) 200 విద్యార్థులు ద్వితీయ శ్రేణిలోను (నూటికి 50-70 మార్కులు పొందినవారు) 200 తృతీయ శ్రేణిలోను నూటికి 33-50 మార్కులు పొందినవారు కృతార్థులై. వారలకు ఇందాక ప్రమాణపత్రము లను పంపాలక పోయినందులకు చింతించుచున్నాము. ముందు ముందుపరీక్ష మంత్రిగా నుండిన శ్రీరాంభరంగుగారు ఆ ప్రత ముల నిపుడు పంపుచున్నారు.

ఈ సారి మహామహాత్ములు జరుగును. అది నెవ్వరెవరు నెల 10 వ తారీఖున గాక 12-వ తారీఖు ఆదివారమునాడు జరు గును. ప్రార్థనాపత్రములు మా దగ్గర ఉచితముగా వొరుకును. బయటియూరనుండి తెప్పించుకొనగలరవారు అర్హత తపాలా బిళ్ల పంపవలయును. అనావశ్యముగా తపాలాఖర్చు కాకుండుట కై మా ప్రచారకులే ప్రార్థనాపత్రములను, ప్రాథమిక పరీక్షకు చెల్లించవలసిన నాలుగుఅకాయిను, ప్రవేశికపరీక్షకు చెల్లించవల సిన ఎనిమిదిఅకాయిను పుచ్చుకొందురు. వారు ఈలాగు నెవ్వం బరు గా 8 తారీఖునకు చేసి మాకు 2 వ తారీఖులోపల పంపి వేయవలయు. ప్రచారకులే కనీదు ఇవ్వరు. నిజమింపబడిన పుస్త కము లివి:—

- ప్రాథమిక పరీక్ష: బాలబోధిని, హిందీపరీక్ష పుస్తక హిం దీ దూస్రీ పుస్తక బాలకథాపాని.
- ప్రవేశిక పరీక్ష: బాలరామాయణ. తిలిస్మాతీ మండరి, మిలన్. స్వబోధిని.
- ప్రచారక పరీక్ష: తిలిస్మాతీ మండరి మిలన్ సర్వసాధికం ద్ర సప్తసరోజ్. ఆనెంకా దిగ్దర్శన్ తులసిదాస్ రామాయ ణము అయోధ్యాకాండములోని మొదటి 1000 దుష్టులు.
- శ్రీలత పాండితరూఢి:— శ్రీలత ఒకతరగతి తిరునల్ల క్కెడి రంగనాథపల్లెపిడి 35-వ నెంబరు (శ్రీ శేషమృగారి) ఇంటిలోని 14 తేదీనుండి ఆరంభింపబడును. జేబీయభావ నభ్య సింహగారు శ్రీలు రాధాకృష్ణులు.

హరిహర శర్మ

ఆంధ్రదేశముందలి సముద్రరేవులు

ఆంధ్రదేశములో ముఖ్యముగ పేర్కొన వలసిన రేవులు మూడు. విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, బందరు. నిజముగ ఎన్ని యో రేవు లుండవలసిన యంత మహా విస్తీర్ణ ప్రాంతములో మూడురేవులే కలవనన నగవుటాలు. ఈ మూడైనను యున్నత స్థితిలో యున్నవనుకొందుమా? కేటికి విశాఖపురి యభివృద్ధి నొందగలదను వైశ్యము చిక్కినది. బెంగాలు నాగపుర యనున వారి వర్తకసంఘమువారు నౌకాశ్రయము నిర్మింప బోవుచున్నా రు గాని కాకినాడ బందరుల స్థితి యశోగతిగనే యున్నది కాకినాడ నవీనోద్భవమును చక్కగ ప్రతిపాటున యభివృద్ధి నొందుచు వచ్చిన నగరమిది. ఈ రేవున యను కమేట్వేసీ నౌకల రాకపోకలకు అనుకూలముగ నున్నది. సాంద్ర్యరత్నమయిన యాలాటి పురరాజమును, యాశేషుచే షీజించుచుండ యూ రకొనవూడదు. ప్రస్తుత మీ పట్టణ ప్రాముఖ్యము గోదావరిజిల్లా రాజధాని యగుటచేతనేగాని వర్తక విశేషతలన కాదు. కాకి నాడకు “మహానగర” బిరుదును నిచ్చిరి గాని నానాటికి జవా భా తగ్గుచు రాజపుషాంధరముకన్న 400 సంఖ్య తక్కువ యై యున్నది. రేవుల యభివృద్ధి సంఘమువారు- ప్రక్కను వి శాఖపురి నౌకాశ్రయమును జూచి కాబోలు-కాకినాడ రేవును బాగుచేయుటకై సలహాయచ్చి యుండలేదు. ఆంధ్ర సచివులకు నూడ కాకినాడ యభివృద్ధి నొంద నవసరమని భోచివట్టున్నది విశాఖపురికిని కాకినాడకును రహదారి 125 మైళ్లదూరముందు ను. కొలది వర్తకమును సాగించుకొనుట కేర్పడు చిన్న రేవు మ హావర్తక స్థానమగు నౌకాశ్రయమున కడ్డము రానేరదు. నూడ లూరు చెన్న పురికి యడ్డమా? లేక నూరకు బొంబయి కడ్డమా? యడ్డమును సంజేహమును తలపెట్టనే నూడదు. సాధ్యమయినంత త్వరలో యారేవును బాగుచేసి కాకినాడకు వానిజ్య భిక్ష పెట్టెదరు గాక.

బందరు బహు ప్రాచీన మయినదియ ప్రాపంచిక పుర ములలో గణించ దగినదియ నైన యొక మహానగరము. ఈ పు రము అఖండ వైభవమును భ్యాతిని యనుభవించి అభివృద్ధి యా ధారములేక నానాటికి షీజించుచు నేడు కొనయూపిరితో యున్నది. మండల ముఖ్యస్థానముగాన యధికార కార్యాలయ ములును జిల్లాకోర్టు దుఖాణమును యుండబట్టి గుడ్డిలో మెల్ల యున్నట్టి స్థితిలోనైనను ఉండుటకు కారణమయినది. ఇచ్చటికి విశాఖపట్టణము 250 మైళ్లు గలదు. రాష్ట్రపాలకుడు బందరు యుపన్యాసమున “నిపుణులైన యంత్రకారులు యీపురరేవును బాగుచేయుట బహుకృతసాధ్యమని నిర్ణయించిరి” నివాక్రచ్చెను. అనగా ఆరిక దివాలాలోయున్న యీరోజులలో విశేష ధన ము నిశ్చరమై వెచ్చించుట వృధామని నిశ్చయించి స్పష్టముగ అనకాశము లేదనిరి. ఇక కర్తవ్యమేమి? బందరు పాపబడుటకు యంగీకరించుమా? అట్టిపని బహుకూరము కాకున్న రేవులేదు. రాజధానిని నమ్మకొని కాలక్షేపము చేయుట షీజాభి వృద్ధికే మార్గమవును.

హైదరాబాదు సంస్థానములో మన యాంధ్రజిల్లా లెని మిడికలపు. వారి రాజ్యమునకు సముద్రవర్తకము సాగించుకొను టకు రేవులేదు. కాంచయి నే ఆశ్రయించుకొని యుండిరి. లేవలై తాలూకా నిజాంపట్టణము వారిస్వంతరేవుయే కాని అయోమార్గ మున చిక్కులు పడవలసియున్నది. అనగా ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. దాగుండా రేవాలి వరకు 20 మైళ్లు నడచి అటువై 21 మైళ్లు జిల్లాబోర్డు మార్గమునుండ పోయి యింకొక 15 మైళ్లు నిజాం పట్టణమునకు క్రొత్తదారి నిర్మించుకొ వలయును. ఈ కష్టముల కన్న సరాసరి మార్గముండగలదు గాన బందరు తమకు రేవైన బాగుండునని నై జామువా రాలొచించు చున్నారు. ఈ యూహనే వెనుక పింగళి వెంకయ్యగారు నూచించగా ఆంధ్ర పత్రిక వ్యాఖ్యానము చేసెను. జాయకు లాశేషించిరి. గవర్నరు, బందరు కోటను వైంజాంవారి కిచ్చుటకై తత్సంస్థలమును దర్శించి యూడెనని కదంతిగలదు. అనార్దయే నిజమై కార్య రూపమున చాల్చునెడల, పికిందాబాదు హైదరాబాదుల వలె మచిలీపట్టణము, బందరు కోటలు విరాజిల్ల కలవు. మచిలీ పట్టణమును మాత్రము నదలీసేతు కూడదు. నైజాం ప్రభుత్వము నౌకాశ్రయము నిర్మింపగలదు. మనము కొన్ని వర్తక సౌకర్య ములు కల్పియుండు లాగున ఏర్పాటులు గావించుకొ వలయును. ఇందుకు జిల్లాబోర్డు వారు 50 మైళ్ల యనుపదారిని విక్రయం చవలసి యుండురు. ఆదాయము పోవుచున్నదే యని శంకించ కూడదు. నిజాంపట్టణము రేవు చేసికొనిన రేవుల యనుపదారి గుంటూరుజిల్లా బోర్డువారైనను యిచ్చవలదా? ఎన్నిది జిల్లాల నిజాంపట్టణ భూవిస్తీర్ణిని నూడ మనంబునం దిడుకొని మన నాయకులు బందరు కోటను నైజాం దొరతనమున కిప్పించెదరు గాక!

సు. శ్రీరామ స్వశింహం.

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరు అరెస్టులు

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘ మెంబ రయి నటువంటి మురారీశ్రీ, కలిడిండి రాజం రాజుగారు గుం టూరులో అరెస్టుయిన వాలంటీరు మూడవదశమునతో నాయక త్వము కహించి; అరెస్టుకాబడి, మూడు దినములు సబుజెయిలు లో నుండి, గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుచే విచారించబడి, కోర్టులేచే వరకు శిక్షించబడిరి. మా జిల్లా మొత్తమునకు మొన్న గుంటూరు లో ఏ రొక్కరే అరెస్టుకాబడిరి అని యొకరు మాకు వ్రాసిరి.

పొలుకుపాడు

(ఒక విలేఖరి నుండి)

ఈ నెల 10 వ తేదీన పొలుకుపాడు శ్రీ విశ్వేశ్వర భర్తృపుస్తక భాండాగారపు ద్వితీయ వార్షికోత్సవము జయప్రద ముగ జరిగినది.

లోకమాన్యని కర్పణ

శ్రీ తిలక్ మహాకయని స్వస్థానోపాధ్యాయ ఆంధ్రులకు ప్రతి శ్రావణ బ ర లు పుణ్యదినమ నైనందున, స్వశ్రీ దుండభి సంవత్సర శ్రావణ బ ర ల శుక్లవారము (10-1-22) రోజున శ్రీయుత పొలుకుపాటి నాగభూషణంగారు తమ కృపామం దు మహాకయని ఆర్థికము భక్తియుక్తము గా జరిపిరి. శ్రీయుతు లు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి రు గా లు కానుక ననుభవించి.

కాకినాడ

(ఒక విలేఖరి నుండి)

జాతీయవిద్యాలయము:-పూర్వపు నివేశనమున మరెయొక యిల్లు కలియటచే నూలువడకుట తిరుగ ప్రారంభింపబడినది. కొలది దినములలో నేర్పాటులు చేయబడును. ప్రతిదినమును క్రొత్తబాలురు వచ్చిచేచుచున్నారు.

శుక్లవారము:-ప్రతిశుక్లవారమును పాఠశాల ముగిసిన తరు వాత నౌకగంట బాలురకు నితి, మత, సాంఘిక, రాజకీయ విష యములగుర్చి చెప్పి పిమ్మట నౌకగంట భగవద్గీతకీర్తన మొన గ్గుట కుసాధ్యాయులు లుండేంచిరి. తదనుగుణ్యముగ 11 తేది నాయంకాలము విద్యాలయమున తెనుగు పండితులగు బ్రహ్మ శ్రీ వెంకటాచల స్వామివారాయణశాస్త్రిగారు భగవద్గీతనుగూ ర్చి బాలురకు జెప్పిరి. తరువాత భజన జరుపబడెను. మృదం గము, వీణ, హార్మోనియము వాయింపు నేర్పుటలు సంగీత విద్యా మళయలను విద్యార్థికులా ఉపాధ్యాయులలో నుంట నిజముగా పాఠశాల కొక యద్వైతమే.

కొల్లూరు (గుంటూరుజిల్లా)

కొల్లూరు జాతీయవిద్యాలయ ప్రథమ వార్షికోత్సవము 12 తేదీన జయప్రదముగా జరిగినది. విజయవాడ ఉన్నతజాతీయ విద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత కరుగంటి సీతా రామయ్య (యం. ఏ) గారధ్యక్షత వహించిరి.

విద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయులగు మెట్ట వెంకటేశ్వర్లుగారు సాంవత్సరిక వృత్తాంతమును యెల్లరకు చేటు తెల్లమ గునటుల నివేదించిన పిమ్మట పట్టపరీక్షలో కృతార్థులై తమ యల్. టీ తరగతి మానివైది నాటినుండి నేటివర కీ విద్యాలయ మునకై యత్యంత కృషి సలుపుచున్న శ్రీయుత జనస్వామి విశ్వ నాథంగారు జాతీయవిద్యను గురించి గంభీరోపన్యాసమును గా వించిరి. తరువది ఖద్దరు వస్త్రధారణావశ్యకతనుగురించి జంధ్యాల బాలసీతారామశాస్త్రిగారు సహేతుకముగ ముచ్చటించిరి. అధ్య యులు జాతీయవిద్యాభ్యాసనావశ్యమును గూర్చి డిప్టోపన్యాస మును గావించిరి. స్వరాజ్యసిద్ధి చేపొననేగాని జాతీయవిద్య తన నిజస్వరూపమును పొందజాలదనియు ప్రస్తుతము గలపబడు జాతీయవిద్య అట్టిదానికి సాయభూతమగు వనియు వాల్చుచ్చిరి.

గ్రామస్థుల శేకులును తిడితరులును తమ యుదారస్వ భావముల వెల్లయిచ్చుచు సాంవత్సరిక విరాళముల వొసంగిరి. నూరురూప్యముల విరాళము లాతుణముననే వాగ్దానము చేయ బడినది. ఇంక ననేకులు యథాశక్తి సమర్పింపనున్నారు.

ఒక విలేఖరి

పండిత గిద్దానెగారి ఎల్లికె. ప్రకాశ కళాకాలలో ఉద్యోగ మునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. బొంబాయిమిల్లుల ప్రాంతములోనున్న కార్మికుల పాఠశాలను నిర్వహించుటకు పూనుకొనిరి.

గోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారి సంభాషణ

(రామచంద్రపురం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు)

విలువూరి వెంకట్రామయ్య నాయకుగారు రామచంద్రపురంలో గవర్న మెంటువారికి కలీలుగా వున్నారు. ఇచట కోర్టు ఫౌంటునుండి దాడి వారు గవర్న మెంటు పనిచేయుచున్నారని వెదాపురం, డివిజన్ ఆఫీసుకు అసహాయవాదులకు నాయకుగారు యెన్నికలలో సహాయము చేయుచున్నారని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు రిపోర్టు చేసినారు. ఈ సంగతి నాయకుగారికి తెలిసి తమ సంజాయిషి వినుటకు ఆకాశా మెఘమలసిందిగా కలెక్టరుగారిని గోరిరి. అందుకు కలెక్టరు స్థలమును కాలమును నిర్దేశించుచు బయలుదేరినాడు. 4 తేదీన కలెక్టరు నాయకుగారు కాకినాడలో దర్శించెను. మామూలు మర్యాద లన్నియు జరిగిన తర్వాత ఈ విగువ సంభాషణ జరిగెను.

జి.మే:-మీరు ఆగోజున కోర్టుకు బోలేదా? (అసహాయ వాద స్థితిలో ఆరెట్టు కాబడిన గోజున)

వకీలు:-లేదు.

జి.మే:-ఎందుచేత?

వ:-అందరు ఆనాడు కోర్టుకు బోగూడదని అంగీకరించుట.

జి.మే:-అంతటిగా తన. మీరు ఇటీవల తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలలో పాల్గొనారా?

వ:-చేసినాను. నా స్నేహితులు సభ్యులారాయనరెడ్డి, వెంకటరత్నంగారు విషయములో.

జి.మే:-వెంకటరత్నం ఎవరు?

వ:-విక్రమ్ వెంకటరత్నం, బోడవరం కాపురమ్మకు.

జి.మే:-బర్డర్ అయిన మునసబా? గవర్న మెంటు వారికి ప్రతిస్పర్ధియ?

వ:-అతను అసహాయవాదియే గాని ప్రభుత్వమువారికి శత్రువుకాదు. అతను చాలామందివాడు నేను స్నేహితుడని మంచివాడని అతనికి పనిచేసినాను గాని అసహాయవాది యను తలంపుతో పనిచేయలేదు. అదియగాక తాలూకాబోర్డు వ్యవహారములలోనుగ్గి అసహాయవాద సంబంధ ముండగూడదని నాయుద్దేశ్యము.

జి.మే:-ఆయుద్దేశ్యము మీరైతే మీతో పని నాకు ముగిసినది, గవర్న మెంటువారిపని మీకు యిక్కను. మీరు వెళ్లవచ్చును.

వ:-వందనములు.

అని నాయకుగారు కలెక్టరు ఎవరి త్రోవను నారు నడచిరి. వకీలు సంఘమునా, రెమిటేషన్ మాడపలసియున్నది. ఆరెట్టు గారవముగలనా రెక్టరు ఇట్టిపనికి అంగీకరిం నా న వ్యక్తము. గవర్న మెంటువారు ఒక కమీషన్ డైరెక్టర్ మాత్రమున వకీలు తన స్వాతంత్ర్యమును, తనభావములను ఏల నిడనాడకలేనో తెలియజేసినది.

మరియుక విషయము

వెదురుపాక మునసబు తన శత్రుత్వముచే, తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలలో అసహాయ వాదులకు సహాయ మొనర్చినని వెదాపురం డివిజన్ ఆఫీసుకు రిపోర్టు కాబడినది. డివిజన్ ఆఫీసుకు సహాయునిగా విచారించి గవర్న మెంటువారి లాభములకై తన రహస్యపు యిబ్బందుల వైసను గ్రామమునందు గమనింపకుండ నుండవలసినది. ఈమారి మందలింపడమైనది అని ప్రభుత్వము గాంచిరి. ఇదే మాదిరి పలకటాడి కరణము మీద కూడ చార్జి రాబడి యున్నది. విచారణలో నున్నది. అసహాయాద్యమును అంతరింప జేయుటకై జిల్లా మేజిస్ట్రేటు త్రాన్ గారి చర్య లిట్లున్నవి. అసహాయాద్యము యిదివరకే చచ్చినది వీరి తాత్పర్యము.

మెండ్లికిపోవుచు మునిగిపోవుట

కోటిబండరు దగ్గర సింధునది ఆరేయియను సమద్రములో గలియును. తన మెండ్లినిమిత్తము ఇంటికి ఒకచిన్నవయస్సుగల వైద్యుడుపడకపోవుచుండెను. పడకలెక్రించు లగుటచే వైద్యుడు మునిగిపోయెను. కనము కనిపించుటలేదు.

తిరువూరు తాలూకా చిన్నంపేట గ్రామములో పశ్చిమ కృష్ణామండల సభ్యుడు శ్రీయతి ముట్టే పరిభ్రాష్టరావుగారు తమ వివాహ కాలముందు తొలుత సరాశ్య నిధికి రు. 15.0-0 ఇది యేను రూపాయల నింపగిరి. గారు వివాహ కాలముందు భిక్షకుల వస్తువులనే తప్ప విదేశకస్తువులను అంటలేదని ఒకరు చెప్పుచున్నారు.

కంటోను మెంటులనుండి వెడలగొట్టుట

ప్రత్యేక విచారణ ప్రభుత్వ ప్రకటనము

కంటోను మెంటులలో కాపురమువారిని కొందరిని కంటోను మెంటులనుండి వెడల గొట్టుటను గూర్చి భారత కాపరికల్ లో చర్చ జరిగినందున 2-2-22 న 55 గాడ్మో ఫాలు గారు చేసిన వాగ్దానము ప్రకారము యిండియా థోరెన్సువారు ఆట్లు గత 7 ఏండ్లలో వెడలగొట్టుబడిన వారి కేసులకు సంబంధించిన రికార్డులను కేప్టెంబి చూచిరి. అట్టివాడు 27 గురు మాత్రమే కలరు. వారి రాజకీయాభిప్రాయములనుబట్టి కంటోను మెంటు నట్లుము 216 క్రింద వారిని వెడల గొట్టిరి. వారిని వెడల గొట్టుట లో అక్రమ మేమియును జరుగలేదని యీ రికార్డుల వలన స్పష్టమైనది. 1919-1922 ల మధ్యనే అసహాయాద్యమును ప్రబలినది. ఈ 27 గురును అందు వలననే ఆ మధ్య కాలములోనే వెడలగొట్టుబడిరి. వారిలో 18 గురు కంటోను మెంటులలో కాపురమున్నవారు. తక్కిన 9 గురును కాపురములుకానివారు. వారిలో మరలకంటోను మెంటు లో నివసియుటకు 5 గురికి అనుమతి యిచ్చబడినది. ఒకకంటోను మెంటుకు యితరవోట్లనుండి వచ్చిన వారిద్దరు అసహాయాద్యమును పశ్చుల నియంత్రణద్వయము వైసిపలు కొలుపువదల వలెననియు బోధించుటచే వారిని వెడలగొట్టిరి. ఇంకొక కంటోను మెంటుకు వచ్చినవారు ముగ్గురును అవటి నివాసి యొకరును చేరి బహిష్కరింపబడిన ఫలానా ప్రభులను వైసిపలను యితరులను పంచివెట్టి దుర్భాషలు చేయబాస వారిని వెడలగొట్టిరి. ఇంకొకవో నొకడు రాజ్యదోహ కరవత్తులను పంచివెట్టి వారిని ప వివేరిరి. ఇంకొకవోటు నుండి రాజ్యదోహ సంఘములకు చేరిన వారిని 5 గురిని రివివేరిరి. ఇతరవోట్లలైన పూచీపడిన వారిని వెడలగొట్టుటకు నుండని వైదమని ఉద్యోగులు కేప్టెన్సుగూడ పౌరులెవరు నందుల కంగీకరింపలేదు. వైదరాజునుండి నైసము దొర తనమువారిచే వెడలగొట్టుబడిన ఆందోళకుడు కొంతమంది వైదరాజువారువారితో సెరింద్రాబాదుకువచ్చి కలవరమును గలిగింపగా అతనిని వెడలగొట్టిరి. ఇంకొకవో ముగ్గురు రాజ్యదోహ కరవత్తులను నడిబొరలులో గోడలకలికింప సాగిరి. అటుచేయరాదని తెలుపగ మానెనమని కేప్టెన్సు వారుమానలేదు. గాన మరి 5 నెలలకు వారిని వెడలగొట్టిరి. ఇట్లు వెడలగొట్టుట కాయుద్యోగులకు గల అధికారమును వారు దుర్వినియోగముచేసు లేదని గూడ మాకు నమృతము కలిగినది. క్రిత చట్టము 102 కంటోను మెంటులకు వర్తించును. వారిలో మొత్తము 706241 మంది ప్రజలు నివసించుచున్నారు. వారిలో (18 గురిని మాత్రమే తక్కిన 9 మంది క్రొత్తగావచ్చినవారు.) మొత్తము 27 మంది వెడల గొట్టిరి. సివిలు మంత్రిద్యోగులతో నానావింపకుండ వైసికో ద్యోగులెవరిని వెడలగొట్టలేదు. గాన 6 నెలలు యితరవోట్ల నున్నవారి కేసులను మరల పరిశీలించి వారుగత్యరహిత పూచీ కత్తులనిచ్చువెడల వారి నెవరి వైసమరల రానయవచ్చునోచిన తెలుపవలెనని అవటి వైసికోద్యోగులకు వ్రాయవలసింది. వాట్లు చేయుటలో 1189/30-22 ఉత్తరువు గమనింపవలెనని గాని ప్రాతీక్షకును గమనింపరాదనిగూడ హెచ్చరించెదమని యిండియా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

అలహాబాదు బ్యాంక్

మోటారుదొంగతనము నేరము

ముద్రయ దుగ్గాప్రసాదునకు 7 ఏండ్లు కళావికేతము, 20000 జరిమానాయు జరిమానానీయకున్న ఇంకొకరంజేండ్లును బుఖాయి 6 ఏండ్లును, 2 వేల రూపాయలు జరిమానాయు జరిమానా, నీకుకున్న ఇంకొక సంవత్సరము, పేహారాకునకు 6 ఏండ్లు, 500 రూపాయలు జరిమానా, జరిమానా నీకుకున్న 6 నెలలు, నవోభద్రానునకు 3 ఏండ్లు సర్కారుకునకు ఒక సంవత్సరము, ముసామకు నుండరియాకు 6 నెలలు కవిశిక్ష యు విధించబడినది. ఈదేశములో ఈ ప్రాంతములందు జరిగిన దొంగతనములో ఇది క్రొత్తకము. దీనికి కథానాయకుడు దుగ్గాప్రసాదు. దొంగతనము చేయుటకు నేర్పువలసిన మోటారుదొంగిని ప్రభుత్వమువారు వశపరుచుకొన వసరములేదు. జరిమానా వసూలైన అలహాబాదు బ్యాంకులో సామ్యునుబోగొట్టుకొన్న వారి కేసునలెను. పోలీసువారి సెలయైననున్నట్టి పొగడెను. ప్రజలంతయు దొంగలను బట్టుకొన్నందులకు గిల్చుచు గారి కెంతయు స్పృహను జూపవలసియందునని.

వైదరాజుగారి (సింఘ) యాపాయి దొంగనోట్లను స్పృశించినందులకు గ్రామియానిక్ వత్తులకు 4 గురు నెమన్న విచారణ కంపబడిరి.

గంధి గారు

రాజ్యదోహియము, విప్లవకారుడనియు, జనులను నడత్రోవ ద్రోక్కించు వాడనియు, అదియిది యననేల గర్వింపు నీచుడనియు, పలువురు పరిపరిధముల వాసుచుండుడు. అట్టివారిలో రైట్ ఆనెరవిలు శ్రీనివాస కాశ్మీ గారు లోకరు. వీరు వలస రాజ్యములందు గాంధీమహాత్ముని విప్లవకారుడనియును, ఉన్నత్యుడనియు నిందించుచుండగ భరత ఖండమునందు పనిజేసిన 55 హామిల్టను గ్రాంటు "భరతఖండమునందు జన్మించిన దేశభక్తులందు గాంధీ మహాత్ముడగ్రగణ్యుడు" అని అత్యున్నతమం దుపన్యసించెను. గ్రాంటుగారికి గల సహనము కాశ్మీ గారికి లేకపోవుటకు గారణము వారి రాజకీయభావ మనియు, కాశ్మీ గారి యసంబద్ధ ప్రభావములకు అధికార అంశత్వమును కుమారుతీ స్వభావమును, యివియే కారణములై యుండి నోవునని ఊహించుటకు ప్రాచుర్య ప్రమేయము కలుగుచున్నది. సాధారణమైన నేలం మూలలు టీచరు తరువల్లి క్షేపి హామూలు హె. మే. టురు, తిరువల్లి క్షేపి పరవతి సంఘ త్యాజ్యం, అని నుగువబడి. హాసము చేయబడుచుండిన వీరికి అందువలన అపూర్వదృష్టాంతికయము ఎట్లు లభించెనో అట్లే గాంధీ మహాత్ముడు ఎట్లు దూషింపబడిననో, అతని గౌరవమునకు ఆకులైనను కళంకము కలుగక, అతనిపట్ల అతిశయించిన గౌరవాంతికయము కలుగుటకు యంత్యమును అభ్యంతరము వుండనేరదు. (ఆంధ్రప్రకాశం)

ముఖస్సానము.

ముఖస్సానము (నోరుకడుగుట) పూర్తిగ చల్లని నీటితో చేయుటమంచిది. దంతములు భరింపగలిగినంత చల్లదనముగల నీటి నుపయోగింపవలయును. నోటినిండ నీచల్లనినీరు తీసికొని ఆనీరు వెచ్చనగువరకు పుక్కిటబట్టి పిదప నుమిసి నేయవలయును. తిరిగి నోటినిండ చల్లనినీరు తీసికొని పుక్కిటబట్టవలయును.

వీనినెవ, వెయియోజ్జీన్ అనబడు దంతవ్యాధులకును, నోటియందలి దొడలయందలి మంటలకును, చెవియొక్కలోపలి భాగమునకును (కంతకర్ణ వాగ్ సంబంధమును గొట్టుములకు కంతముతో సంబంధముకలిగియుండు కర్ణముయొక్క లోపలిభాగము) నోటియందలి ముపాయకరమగునట్టి పాదురువికిని నోటియొక్కయు, గొంతుకయొక్కయు లోపలిపాయకు అమత్వము దుర్లలపడుటకును ఈ ముఖస్సానము చాల పనిచేయును. నోటియంటలకు ఈస్సానము చేయునపుడు మంట లెంత తీగముగ నుండిన నంతయెక్కువ నేడిమిగలనీటిని 77 డిగ్రీలనుండి 86 డిగ్రీలవరకు (ఫారెన్ హీటు) నీటిని వాడవలయును. సాధారణ నియమము లన్నియు జాగ్రూకతతో గమనింపవలయును.

ముఖస్సానమునకు 5, 10, 15 నిమిషముల కాలము పామూస్యుగ కావలయును. జ్వరము, మంటలగల రోగులనీతి గతుల ననుసరించి ఒకగంటకు లేక రెండుగంటలకు నొకమా రిస్సానము చేయవలెను. కాలిక వ్యాధిగ్రస్తుల దినుసునకు 2, 4 సార్లు లీస్సాన మాచరింపవచ్చును. ఉపశమన చికిత్సలతో నీస్సానమును నేర్పుతో చేర్పవలయును. (డాక్టరు యం. వై. లెన్) (ప్రకృతి)

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల

యద్యోగములు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 12:-భారతీయులనే ఇండియాలో ఉద్యోగములకుండు ప్రవేశ పెట్టువిషయమును గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భానికప్రభుత్వముల కంపిన సంపాదకత ఖనుగూర్చి పయనీనపుత్తిక డ్లెము వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచున్నది:

లెజిలేటివు ఎస్సెంట్షియల్స్ జమ్మూ కాశ్మీర్ ద్వారకదా నుగారి తీర్మానమునకు 55 విలియం విక్ సెంటుగారు చేసిన వాగ్దానము ఈలేఖకు కారణము. ముందు యత్నిములను జేయుటకుభూద్యము భారతీయులనే ఇండియాలో ఉద్యోగములలో ప్రవేశ పెట్టువిషయము త్వరలో ఫలాన్యుఖము గాంచుటకును అది సాధ్యమగు నది లేదని యోచించుటకును సానిక ప్రభుత్వమువారితో ఇండియా ప్రభుత్వమునా చాలావింప వలయునని విలియం విక్ సెంటుగారు నుడిచిరి. ఇదంతయు జరిగిన మీదట ఆగస్టు విషయమును యోచించవలెనని. అపు డనుకొన్న దానినీ దీనికి యంత్యముకము కృత్యములేదు. కొందరు భారతీయుల యభిమానమును చూపగొనుటకు రాజ్యద్రునిధిగా అన్ని ఉద్యోగములయందును భారతీయులను నియమించుటకు శి ప్రముగరిడింక ప్రభుత్వములన్నియుచున్నారనుటలంత్యము విశ్వసనీయముగాదు. ఆటలు తలంచుటకు ఎంతమాత్రము అక కాళిమా లేదు. యూరోపియనులను ఆసలు మొదలంట ఉద్యోగములకు యూరోపియనులను నియమించుటకు రాజ్యద్రునిధి మానుకొనట కిష్టపడుచున్నారనుట కంత్యములేదు ఆధారము లేదు.

డిప్టీ అడిమిలు డిస్ట్రిక్టు మునసిఫ్ డ్లెము సివిలు జూరాల కట్టుకు కొన్నిటిని ఎకకా తగలచెట్టిరి. ఈదావాలో గుంధి ఖముగల కమీషన్ చేసియుండు ననుకొనుచున్నారు. అఖ మానము అటుల యున్నది.

దేశీయ వైద్య విధానము.

విచారణ సంఘమువారి కార్యక్రమము

దేశీయ వైద్య విధానము (ఆయుర్వేదము, యానాని) ఎంతవరకు కాస్త్రు యొక్క కుటుంబము నున్నచో, ప్రభుత్వమువారు ఈ వైద్యవిధానములపై ప్రోత్సాహమును కల్పించుచున్నారో విషయములనుగురించి పరిశీలించుటకును యాచిమయమై దేశీయ వైద్యుల అభిప్రాయములను తెలిపుటకును 1921 సంవత్సరము ఆగస్టు నెల 10 వ తేదీన ఒక విచారణ సంఘము ప్రభుత్వమువారిచే ఏర్పఱుపబడినది. సంఘమువారు కొన్ని ప్రశ్నలను తయారుచేసి ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, ఉరుదూ ఇతర ముఖ్యరేత భాషలందు యాప్రశ్నలను అన్వేషించి వైద్యులకు ఇతివృత్తు పంపిరి. వైద్యు లాత్మాచార్యులతో సంభాషించుచు ప్రశ్నలపై సమాధులును పంపించుచున్నారు. ఇంగ్లీషుసంస్కృతము, ఉరుదూ, ఆరవము, తెలుగు, మళయాళము, ఉరియా, కన్నడభాషలలో ప్రశ్నలపై సమాధులు పంపబడినవి. వీటిని పరిశీలించుటకు ప్రత్యేక ఉపసంఘములు నియమింపబడినవి. ఈ పని ముగియునె సాక్షుల విచారణ ప్రారంభింపబడును.

ఈసంవత్సరము జనవరినాటి ఏప్రిల్ మాసమునకు విచారణ సంఘమువారు దేశీయ వైద్యులను వైద్యపాఠశాలలను సందర్శించిరి. ముఖ్యులగు వారి వాత్సల్యము పుచ్చుకొనెడినది. విచారణ సంఘసభ్యుల ఉపయోగార్థమై కార్యదర్శి సాక్ష్యమునకు సంబంధించిన భాగములను, కాస్త్రుములకు సంబంధించిన కొన్ని భాగములను ఆంగ్లభాషయందు తర్జుమాచేసి సభ్యులకు పంపింపెడిరి.

దేశీయవైద్యుల రిజిస్ట్రేషనుగురించి కాననగల్లో సెప్టెంబరు మాసమున చర్చజరిగెను. ఈ విషయమునకుడ సలహా యివ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘమువారిని కోరి యున్నారు.

ఆయాప్రదేశములందున్న దేశీయవైద్యులసంఖ్య, వైద్య పాఠశాలసంఖ్య, వైద్యపాఠశాలల సంఖ్యయు, విద్యముల తెలుప కొనుచు జిల్లావారము, లోకలవారముల అధ్యక్షులకు సర్కిలరులు పంపబడును. వీటికి ప్రత్యుత్తరములు వచ్చియున్నవి.

సాక్షుల వాత్సల్యము పుచ్చుకొనట ముగియకనే సంఘమువారు తమనివేదికమును తయారుచేయుదురు. జనవరి లేక డిసెంబరు మాసమునందుగాని పని ముగియదు. 1923 సంవత్సరము జనవరినెలలో సంఘమువారు తమ నివేదికమును ప్రభుత్వము వారికి పంపగలరని ప్రచురణసంఘాధికారి ప్రకటించుచున్నారు.

టర్కిసమస్య

బొంబాయి సభ

నేటుచోటనెగారి అధ్యక్షుల

నేటుచోటనెగారి అధ్యక్షులకింద భిలాఫతువారి ఏర్పాటు కారము బొంబాయిలో మహమ్మదీయసభ జరిగినది. నిరాయుధులను నిర్భయముగా నగు తురకప్రజలపట్ల గ్రీకులు చాల దుష్కర్మములు నొసరించిరి. ఇందుకు బ్రిటిషు దొరతనమువారు ముఖ్యముగా కారణము బాల్టిగా కలంబించిన విధానమే ముఖ్యకారణము. ఇటీవల నీ బాల్టిగా రాసంగిన ఉపవాసన బంధమును విరాధారములగు వాక్యములతోను త్వేననిరసములతోను నిండియున్నది. భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయులను కాంతిచిహ్నము చేయుటకు టర్కివారితో కాంతిమగు సుధి చేసికొనవలెనని యీ సభివారు నిష్పన్న గా తీర్మానించు చున్నారను తీర్మాన ముహూనింపబడినది.

జర్జను ప్రజాస్వామ్యము

మొర్రాఫు సన్నివేశము

బస్సు, ఆగస్టు 11:— జర్జను ప్రజాస్వామ్య ముదాహరణ త్వరలో ఈ దేశమున సంభవించుటచే ప్రభుత్వసభ్యులు జలంకరింపబడినది. రిపబ్లికనుగ్గ గొప్పసభ జరిగెను. ప్రముఖులు చాలమంది యుపవాసముల నొసరిరి.

బస్సునందలి బహిరంగ ప్రభుత్వభవనములమార్గము లంబరంబునబహిరంగము గమనించుటని యొగ్గెను.

బ్రిటిషువారికిని పట్టుకొనుట

ఆంధ్ర, ఆగస్టు 10:— “బాల్టి” అను బ్రిటిషువారి “విద్యుత్తు” క్షేత్రమున ప్రభుత్వ యంత్రులవలె పట్టుకొనబడినది. వానపతిని వానపతిని పట్టుకొనుట ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

లోకమాన్యుని స్మరణచిహ్న సభ

జిన్నాగారి హితవు

ఆదివాసము గాతి లోకమాన్యుని స్మరణచిహ్న సభ జరిగెను. జిన్నా గారధ్యక్షతన వహించిరి. భారతదేశమునందున్న భారతీయులందఱును ఎన్ని భిన్నాభిప్రాయములను అందఱును గలిసి వివాదములను మానుకొని సామాన్య కార్యక్రమములతో మనకందరతును ఒకచే యగు గవ్య స్థానమున జేరుటకు కృషిచేయ వలయు నని విసంఘము నంద్రె నను తమకు గల రాజకీయ కార్యక్రమమును తమ ఆశయముల కనుకూలముగ నుండునట్లు ఎటుల సరణి జేసిన బాగండునో అలోచించుట కిదియే తరుణము. ఏకాగ్రచిత్తమైనను సరణి లేక యుండజాలదు. దేశమందంతటను బాతీయవాదులు అన సరమును బట్టి సంభూత సామరస్య భావమున దేశ, విశ్వదృష్టి ముతోడను అందఱును సుగ్రహించుకొని కార్యక్రమమున మార్పు జేసిన తప్ప అనిపించుకొనజాలదు. సరణిజేసిన దోషములేదు. ఇంతకు ఈ విషయము వ్యక్తమగుచున్నదిగాదు. ఒక వ్యక్తికి జరిగిన విషయములలో ఎవరికిని భిన్నాభిప్రాయము కలుగలేదు. మన రాజకీయచరిత్రము కొంతవరకు సాగిన పితవ నిజముగ యభిప్రాయభేదము అందుట సహజము. అందుమార్గమున కార్యక్రమముగ విడిపోవుట కవసరములేదు.

కీలాఫతు పరిభవములు తొలగకండు తొలగక పోనిండు సంజాయి డిరెక్టులులకు న్యాయము కలుగనిండు కలుగక పోనిండు బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుడు సంస్కృతముల నెగ దెట్టెదని చెబుచున్నది. దీనిని గమనించుచు, మనసమగ్రము పూరించుటకు ఒకచే మార్పుగలదు. అది నవమండలము వికాసత్య ముతో కలిసి పనిచేయుటయే.

లాయడు బాల్టి గారు జేసిన ప్రసంగమును

జాడ ఆయన బాధ్యతను ఆయన మరచిపోయినట్లు తోచుచు న్నున్నది. లాయడబాల్టి గారి యభిప్రాయము ప్రకారము ఇండియాలో బ్రిటిషు పరిపాలనము, సింధుగ ఎన్నిటికి చెల్లజాలదు. ఒకచే ఇండియాతో లాయడ బాల్టి గారు సంబంధ మెట్లానినై ఆశించిరని కొన్ని మరతులకు లోనై బ్రిటిషు సంబంధము స్థిరముగ నుండగలదలకు ఆశించనగు. లాయడ బాల్టి గారి కార్యక్రమ బ్రిటిషు పరిపాలనాధికార తత్వమును మన్నించజాలము.

హిందూదేశ పరిపాలనమును, సరివాద్యుసంరక్షణమును, దేశములో కాంతి స్రవమునీ తులన ఏమియుతో నుత్థించుచు న్నారమని ప్రవచనమున్నచో ఆయమున కంతకును భావతీయత ఆధారమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు జరిచిపోనాడను విశేషసంఖ్యల ఒక పక్షపు భావతీయత సానుభూతి, సహాయము లేని జే ఆ కాంతి వాతావరణమును, సక్రమస్థితిని సాధించగలరా? భారతీయులు రాజకీయబాధమును గాంచివారు. అదిపెరిగి విడిచిపెట్టవలెనని వాడుకొనవలెను. ఈ ప్రబోధముచే మనము సంభూతస్వరాజ్యమును సాధించగలము.

గ్రీష్మ మరణము

హిందూవైద్యక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఆర్థిక గ్రీష్మ మరణములను విర్ధా ముస్సత్తంత్రసంస్థానము యొక్క భవిష్యత్తునకు రాజకీయముగ నాచిన నెట్టిపరకరము X లు X లు అలదని మాకు చోచుచున్నది. గ్రీష్మ గారు విర్ధాండు సిగ్నిఫికెంట్మునందు మహాభివృద్ధిపూర్వముగ నుండెను. అయితే ఆయనవికాసకార్య వికారకే పూర్తియాయెను. ఆయన ఆర్థికకార్యతో సిగ్నిఫికెంట్ము నాయకత్వము 1918 వ సంవత్సరములో డెయిలు భద్యతను దివెనీ రాజు వజలిచేసి, పితవ సంధికారములలో పని చేయుటను బట్టి ఆయనజీవిత కార్యము వారును తత్సరముల క్రిందనే పూర్తియాయెను. ఆయన విర్ధాండు బాతీయ సంశేషమును మాత్రమే గాక ఆంధ్ర కేంద్రమునాడని చెప్పవలెను. ఆయన 20 ప్రశ్నముల జీవితకార్యములను విర్ధా తత్సరము దేశభక్తికుజ్జెము X లుగ జేసెను. గతకాలము కర్మములందీ విర్ధాండుదేశమందయు “సేకమై న్యాయతత్వమును కొనుచు అందు విజయమందెనని, అందు గ్రీష్మ గారు జేసినపనిని వివరముగ చెప్పినగాని తిచ్చాధిపతిమంతయు లూరిగ ఒకదము గానెదరు. సిగ్నిఫికెంట్ము విర్ధాండుమనము విర్ధాండుమనమును గ్రీష్మ గారు కారణభూతులగు నెలయును. భూమి దృష్టిగనుక ప్రవాహివేసెను. రిఫ్ఫిలీతమును చరిత్రకు వజలిచేయవలయును.

మలబారు కాటకము

కాంగ్రెసుసంఘమువారి సమావేశము

ఆదాయము	
28-2-22 వరకు	1,11,703- 2-8
ఇతరులచిహ్న విరాళము	20,166-12-4
చిల్లరలు	292-10-8
అభిలభ్యత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము వారిచిహ్న	19,982-14-0
	152,146- 8-3
కృత్యము	
28-2-22 వరకు కృత్యము	96589- 4-5
కొక్కముగా నిచ్చినది	4652- 8-0
525 బస్తాల విద్యుదు	6635- 0-6
బస్తాలు	802-12-8
తిరుమారు సహాయము	2680- 0-0
కార్మికకాఫి	3692-11-6
చిల్లరలు	2253- 0-9
నెలవ	35391- 1-4
	152146- 8-8

మార్చి, ఏప్రిల్, మే, జూన్ నెలలలో మొత్తము 108, 490 మందికి సహాయము చేయబడినది. మే నెలలో దేశ మధ్య మునగాడ సహాయము ప్రసలముగ ప్రారంభింపబడినది. కే. మాధవనాయకు, కే. ఉదయకొయి గారు మొర్రాడుకు వెళ్లి ఆచట పనిచేయుచున్నారు. 1500 కుటుంబములకు సహాయము చేసిరి. కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి ఉత్తమప్రకారము దేశమధ్యమున రాట్నములను మగ్గుములను పాతకాలను వెట్టి యటకు పోలినులపట్లల భయముచే ప్రజలు వెరచుచున్నారు. త్వరలో వా ప్రయత్నము జరుపబడును. అందులకే కొంత సామ్యు నిలువయుండునని శేఖర బాట్టియకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

ఆదాయపునము

కృష్ణములు

నాగపురం, ఆగస్టు 14:— నాగపురములో కొందరు వర్తకులు 20 తేదీ ఆదాయపునము కలకత్తాగారిని సందర్శించి ప్రస్తుతము చేయబడిన ఆదాయపునమునుగూర్చి కష్ట సమస్యలను తెలియజేసుకొనెదరు. దీనివంతకును నేడు పియో నారాయణ రతిగారు నాగపురం ఎక్కువ మొత్తమును విధించి రనియు, తమ లెక్కల పుస్తకములను తనికీ జేసిన లాభ నష్టముల నిశ్చితి తెలియగలదనియు అపుడు లాభ నష్టముల యధార్థమును గూర్చి తాము ప్రమాణపూర్వకముగ తెలియజేయునవసరముండదనియు వీరివాదము. కాన ఆదాయపునము కాఫును ఎత్తివేయవలెననియు పూర్వము ఆదాయమును కనుగొను పద్ధతినే అవలంబించవలెనని.

కలకత్తాలో వరదలు

వాపురా ప్రస్తుతము వరదలలో మునిగియున్నది. వరద మయమైయున్న ప్రదేశమున పల్లది ప్రవాహపు వేగములో కొట్టుకొనుచున్నందున దిప్పిస్తుమేజిప్టిలు గర్జించుచు నున్నవి. తక్షణము గన్నుగారు గదిలోనికి దునుకీ ప్రాణములకు తెగించి ఆమెను రక్షింప బోయెను. ఇతరులు గూడ ఆయన వెంట నడిలో ప్రవేశించి ఆ స్త్రీని, దిప్పిస్తుమేజిప్టిలును రక్షించి గట్టుకు తెచ్చిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

గ్రీకుల కృతజ్ఞత

ఏథెన్సు, ఆగస్టు 14:— లాయడు బాల్టి గారు తమయొన న్యాయమునందు గ్రీకులను గురించి నుడివిన విషయములకు కృతజ్ఞతను చెబుతుంటున్నారు. ఏథెన్సునందు గొప్పసభ జరిగెను ఆ సమయమున సేకగ్రీకులు తీర్మానములు గావించుచున్నారు.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఇంపీరియల్ పోలీసుసర్వీస్ లో జేరుటకు గతి డిసెంబరుమాసములో పోలిస్రీటులు జరిగినవి. అందులో ఏథెన్సువాదలసీరిగారు జయపెనుకొనిరి. అందుచే ఆయన ఇండియాకొ ఇంపీరియల్ పోలీసుసర్వీస్లో ఉద్యోగము వల నియమించబడిరి.

చిత్రపటప్రదర్శనము

అమెరికావారి విద్యావ్యవస్థలు

శిశువ్యావస్థాపనమువారి ప్రయత్నములు

(వి. ఎస్. కె. గౌరవ వై. పి. వి. టి.)

గత పది, పన్నెండు సంవత్సరములనుండి పాశ్చాత్య ఖండములందు విద్యావిషయమున చేయబడుచున్న సంస్కరణములు, మార్పులు అనంతములు. బాలబాలికావిధానములకు అన్నివోట్లను ప్రధానస్థాన మియ్యబడుచున్నది. ప్రస్తుత అగ్రమోద్యమమువలన మనదేశమున నెలకొని ఉన్న విద్యావిషయములపట్ల, అందు యిట్లుగా కుద్రవాండ్రు విద్యావిధానముపట్ల శ్రద్ధలూనుచు, బాలికావిద్య, సంప్రదాయములను సమర్థించి, తమ విద్యాప్రణాళికలను తయారుచేయుచుండు ప్రయత్నపరిశ్రమలలో అమెరికావారు చిన్నవాండ్రు విద్యావిషయమున చేయుచున్న ప్రయత్నముల నెఱుంగుకొనవలసి వివరింపబడు ఆరంభము గాదను తలంపుతో నీవ్యాసలేఖనమునకు బానుకొంటిని.

ప్రస్తుతపు నూతనోద్యమము లన్నిటియందును అమెరికా కేశము ముందంజ వేయుచున్నది. రాజ్యాంగ, సాంఘిక విషయములలో వారికి ముందుగ ప్రధానస్థాన మిచ్చిగాని, నింకొకరిని సేర్పొనరుటకు వీలు లేదుగదా? విద్యావిషయములలో నీవ్యాసలేఖనములను సమర్థించి వారు చేయుచున్న సంస్కరణములు వేరకువేలు గలవు.

ఇప్పుడు దేశమున, పెద్దలకు పిన్నలకు, వారికి వీరి కనలేల, దేశమునందలి అన్ని కాశాలవారికి ఏదైన నొకవిషయమును నచ్చుకొనుటయు సమయమేదల, చిత్రిచిత్రములగు పటముల ద్వారా వానిని బోధించుచున్నారని విదేశ విషయము నికదాని గ్రహించవలయు సమయమేదల, వారి కొరకు పుస్తకములనుగాని, వాస్తవచిత్రములనుగాని చదివించుట, వానియందలి విషయములను త్వరలోనే మరచిపోదును. ప్రత్యేకముగా వానికొరకు, తిరుగుతూనే వచ్చి, సమర్థులచేత ఉపన్యాసముల నివ్వించుకొందనని తలంపవచ్చును. సమర్థులగువా రెప్పుడు ఉపన్యాసముల నొకచోని విని మరొకచో దానిద్వారా పెదల దబిముట కిప్పు, కాశ్యపముగా మనమనంబులలో నుండుకొనుట కష్టపాత్యము గాకర్యము. అటుల కాక, మన మొక విషయమును బాగుగా నచ్చుకొనుటకుగానూ, గల చిత్రపటములను చూడ దిట్టించి ననుకొందము. వానివలన మనకు గల భావములను మరచిపోక పోవలయు. ఒక విధమగు వికాసమును జనింపజేయుటకవి ప్రయత్నించును. ఈపద్ధతి ననుసరించి, అమెరికన్, బాలికేయాదాయ సంఘమువారు, ఒకటివేల జనించిన దాని పెద్దవాడై లోకవ్యవహారములలో పాల్గొనునంతవరకు ఆతని, శ్రుతి, మానసిక, మతవిషయములలో గలగుచుండు మార్పులను విశదముగా ధరియజేయు చిత్రపటములను తయారుచేసినారు. కుర్రవాడు జనించుటకు ముందు, గర్భిణి యగుకల్లి, పుత్రజననాంతరమువరకు అలంబించవలసిన ఆరోగ్యపద్ధతులు, కుర్రవాడు పాఠశాలలో ప్రవేశించునంతవరకు ఆతనికివలసిన గలగుపరికరములను నూతనము పద్ధతులు, బాల్యవిషయందు కుర్రవాడు ఆకలంబించవలసిన ఆరోగ్యవిధానములు కుర్రవాడై మంచి చెడ్డ ఆలవాట్లు ఏవిధముగ ప్రాప్తించునో నూతనము పద్ధతులు, ఆటల వలనను, పరిపాలనలనను, ఆతి ధేవిధముగ అభివృద్ధిచేయునో నూతనము కాశ్యపిధానము, ఆతని అభిమానవిద్యయందును, మతవిషయక విద్యయందును ఎట్టిపద్ధతు లవలంబించిన వాని భావి విధిమన మనమోగకరముగ నుండునో, లోకవ్యవహారములందు ముఖ్యముగ ప్రభుత్వమునకును ఆతనికిని గల సంబంధ బాంధవ్యములు దేశాభివృద్ధికి ఆతని పూర్వకులు ఏయేసేనలను సాధించి ఆతడు వివిధముగ స్వాధ్యాయము మాపవలయునో అతడు తనజీవితవిధానమున అనుసరింపవలసిన మత నైతికధర్మములు మొదలగు సకలవిషయములను స్పష్టముగ నూతనము పటములు వేలకొని పినియందు గలవు.

సంఘమువారిచే తయారు చేయబడిన చిత్రపటములను అమెరికాదేశమునందలి పాశ్చాత్య, బోధకాశ్యపన సంస్థానమున ఉపాధ్యాయులు అనుసరించుచున్నారు. ఈబోధకాశ్యపనలలో ఉపాధ్యాయులను తప్పకుచేయుటకుగానూ అనేక చోట్ల ప్రత్యేకవిద్యాలయములను నెలకొల్పియున్నారు.

అమెరికాదేశమునందలి చిత్రపటములన్నిటిలో, గ్రంథాలయములందును, దేవాలయములందును, శ్రీమంతులు

కార్యాలయములందును సాంఘిక సంఘము లన్నింటను, అవిభవియనశాల బసామూల్యము సంబంధించుచుండుటలకు, ఈచిత్రపటములను గాంచవలెను.

బొమ్మల ఆధారమున ప్రాచీనములకు మనోభావములను మనమును నక్కడలేదు. కుర్రవాండ్రు మానసికవికాసమును తెంచుకొనిండు తేయుటకు వీనికి పెట్టబడినారు. పాశ్చాత్యదేశములందలి విద్యావ్యవస్థలందు చాలావరకు ఈ చిత్రపటప్రదర్శనమును, బాలవిద్యావిధానమున అలంబించుచున్నారని. ఈపద్ధతి చాలావరకు బాలిక తేలివేటల సాధ్యమైయున్నది. సత్వరముగ, కేశవమధ్యల సర్దుమనేసికొనుటకు వారికిని అతల కాములగలగజేయుచున్నది విద్యావిధానకర్త లనేకులకిచ్చిపాను పడుచున్నార.

మర్యాదగల్గు గ్రంథమునందలి సంఘకార్యాలయమువారికి (National Child Welfare Association, 70 Fifth Avenue, New York City)

ప్రాసిన, సంఘమువారి చిత్రపటములను విక్రయమునకు బడయవచ్చును. లండను నగరమునందలి

[Mother Craft and Child welfare Exhibitions Committee, National Council of Women of Great Britain and Ireland 27 A Cavendish Square, London W]

ఆంగ్లశ్రీమంతులవారి శిశుకాశ్యపనకార్యాలయమునను, ఇవి దొరకగలవు.

చిత్రపటములన్నియు, పాశ్చాత్యసాంప్రదాయముల ననుసరించి తయారు చేయబడినందున, మనదేశమున కంతలాభదాయకము లగునాయని కొందరు గందేహించవచ్చును. వారిపద్ధతులను మనము సంపూర్ణముగా ననుసరించుటవలన నేమాత్రము లాభములేదు. పటముల తయారుచేయుటకు గలభౌతికసౌకర్యములు అన్నివోట్లను నొక్కచోదా! మనదేశమునందలి విద్యావిషయములలో శ్రద్ధలూనుచుండు కంపెనీలవారి కెరైన ఈపటముల ననుసరించి మనదేశమునందలి సంప్రదాయముల నలలోకించుచు చిత్రపటములను తయారుచేసిన, విద్యాప్రపంచమున కిదియు మహాపరామర్శము చేసినవా గగుదురు.

వేదంకంపెని, మద్రాసు.

- మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు
- గా. హరినర్సయ్య త్రమరాయ కృతులు.
- మూర్ఖ రాజు:- (టాల్సుటాయికథ నీతినివ్వను తావలము) 0-4-0
- నితిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలదు) 0-4-0
- ప్రభుత్వము:- (తేలు తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0
- శ్రీరామచరిత్ర:- (పోతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0
- అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రాణము 11 భాగము) 1-4-0
- Neglected Emperor Poet 0-8-0
- వేదంకంపెని, మదరాసు.

నర్వవృత్తిక విషసంజీవిని (రిజిస్టర్డ్)

రేలుకుట్టిన తేలును ఈ వేదమున వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక రాధను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్లు రు. 0.8-0 పోస్టేజి 0.6-0, 4 పాకెట్లు కొనవారికి పోస్టేజి ఇవాం. 1 దశక పాకెట్లు 5.0-0. పోస్టేజి ఇవాం.

చిరునామ:- రాజులక్ష్మీ కంపెని, నెం. 44 నలులయ్యగారు వీధి, మద్రాసు.

అస్టోలైను

వైద్యశాస్త్రము ననుసరించి ఖద్దున తయారుచేయబడిన సీలుచేయబడిన బుడ్డలో నింపబడిన వేదమున ఇన్జెక్షన్ చేయుటచే ఉబ్బునొగము పూర్తిగా నయమగును. పోస్టు ఖర్చుతో సహా బుడ్డి 1 కి ధర రు. 15-8-0.

ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

BANERJEE & SONS
Manufacturing Chemists.
53 A, Parbati Charan Ghose Lane
Bar abazar, CALCUTTA

"తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము"

మీరు ఇట్లుకడకనే తెలుగు వాడుకలోనే వ్రాయుకొని భావానేరచేయవచ్చును. దీనిమున కొక గంట పని. "ప్రొఫెసర్ క్లెన్సు విమిత్ర మదాదిగ్గ పంపించండి!"

(13) ఇక ఫర్లేషక బ్యూరో, కాకినాడ.

మలయచందనము

గనేరియా అను యెకాదమునకు తుకానము కధ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎటువు, తెలుపు, పచ్చ, ఆదు మాడు విధముల నె గ రో గ ను ను మాడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల తునురు వ్యాసలకు నూద ఇది రాకొనదనము, (1251) డబ్బి 1 కి నెల 2-4-0

కారిబానము. సునాయికి సీసా	1-0-0
సారస్వతార్యము బుడ్డి హెచ్చించును సీసా	1-0-0
అవించానము పిల్లలకు దివ్యావృత్తిము సీసా	1-0-0
ఉత్తరానము ౭ క్త పిత్త మునకు సీసా	1-0-0
భృంగానులక తెలము తలంబులకు సీసా	1-0-0
విశేషనటి మూత్రకోక విశేషమగును.	0-8-0
గన్ని సాతలైరవి తులము	1-0-0
బడబానలటి పరిణామకాలకు	0-8-0

గంధర్వ భార్య, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా)

(3081) "కత్తికట్టలు"

ఇదొక శ్రీశ్రీ గ్రంథము పొదుగు గలది. సాగరైతి. 1-8 రూ 4-8-0.

దలను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిగల్లుకర కలయువారు ఆరంభలో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను.

వి. మొక రుక్మిణి అండ్ కో
బెల్లూరు ఆండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
బెల్లూరు. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ ఆద్రెసు: "ఇంజనీరు" బెల్లూరు.

నవలలు కథలు

శ్రీకాళహస్తి - గోపవరం	1 0 0
వీరభూష - గోపవరం	1 0 0
విజయనగర రాజుల కథలు	0 3 0
చిత్తూరు రాజుల కథలు	0 4 0
డిల్లీ చక్రవర్తి కథలు	0 4 0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0 2 0

0-8-0 అచాల పుస్తకములకు శిక్కున పంపము.

కలాభినర్తన పరిమత్తు, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

గృహనిర్మాణము 109

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడవమీద రంగునునంది. శేతు కలకు తెప్పించుటచే చతురగా ప్రవృత్తునై, శేతుమానుష్య కమ్ములు, మాలములు, రథములుండు చిల్లగానున్న, కర్తవ్యలకు బోతు ధరలకున్న నిక్రయించు చున్నాను. చెన్నపట్టణం శేట్లకంటే మా శేట్లు తక్కువ, రుణుల చాట్లకు మాదా తక్కువగ నుండును, కావలెన్ని వారు, ఇట్లు ప్రాయశులెను.

ఓ. సుబ్బారాయుడు కంపెనివారికి,
శేతు కలపరకలకు, కాకినాడ.

ఎలెక్ట్రిక్ లైట్

ఈ జన్మకాసిల్గర్ దీపము సీతలో తయారు చేయబడినది. దీనిని వెలిగించుటకు అగ్గిపల్ల (Match) అవశ్యము లేదు. ఇది ఎలెక్ట్రిక్ కేక్రికలన వండును. డ్రైగ్లను ప్రవారము టెసి దీపమునై నుండు చక్రమును త్రిప్పించుట, తక్షణమే ప్రకాశముగా మండును. చూచుటకు ఒహం అశ్చర్యముగా మన్నుది. తేలుయలను సహా ఉంచుకొనవచ్చును. దీనిము 1-8 రూ 1-8-0.

జనరల్ మెయిల్ ఆర్డర్ కంపెని, పోస్టు బాక్సు 232, మదరాసు.

ముఖ్యగవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. దానాచే నీటి దుర్వా మెడికల్ హాల్ వాల్టెకోలిక్ అనేది స్వేచ్ఛలో బాధపడుచు నేనుచిన తరువాత స్వస్థమయ్యెను.

జిల్లా
28-9-18

ఎల్. సి. కపూర్,
లేట్ ప్రొఫెసర్.

వనాపధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తమయముగ్గు ముక్కుత్రయము బోగాల్లు-
మందు శీతలస్థిగ్గు గాంచినది. ధర 1.10.0

ఇండియా సీలోకావందు ఎవ్విటికైనను కలబాలము,
త్రుతిరముగా మంతుబడును. (2972)

విలాసము సి. డి. సావంత్

నెం 144 కవనవాడి, బొంబాయి

కుష్టురోగనివారిణి

యోగ్యతాపత్రములు

(873)

కుష్టురోగములు వివరణ. కానను అనుమానముతో వ్యాధి యేల వృద్ధిపరచుకొనెదరు? నేను 18 సం. ములనుంచియు వాస్తవహితులు కొందరు 5, 6 సం. ముల నుంచియు, కుష్టుము కుష్టుజ్జ్వలములేని మచ్చలు, పొడలు (Coloured spots) నుండిలగువాటిచే బాధపడుచుంటిను. నీటి "కుష్టురోగనివారిణి" నేనుచి రోగవిముక్తులమై చాలమభిముగా నున్నాము.

యస్. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంటేరు కృష్ణాజ్ఞా ఆస్థానక కుష్టురోగములను, మదురైపుటలో జీవింపించిన దివ్యావధము లేను. గుణములేదని ఋషిపుత్రయవారికి 116 లు మహామానము. "మాకుకుష్టురోగనివారిణి" భువనదీని మాకు కుష్టురోగాంతకములు ఒకలుచేయమన్నది. జ్యోతి. ఒక నెల చివరులకంటే అధికముగా నువవముచును దబ్బా తప్ప 6-0-0

1 ది రెడ్డి లండ్ కో, గోపాలపురం.

కొత్తపేటపొట్టు (గోదావరి జిల్లా)

జ్యోతిష రహస్యము

ప్రపంచము వెల్లెదలను మిక్కిలి భృతిగాంచి యానీ: యోగ్యతాపత్రములను, స్థితికేట్లును పొందిన ప్రాప్తము ప్రకాశకాశరావుగారిచే రచియింపబడినది.

ఈ పుస్తక మెల్లవారికిని బోధపడునట్లుగా చక్క-
తెనుగులో వ్రాయబడినది. ఈ పుస్తకము చదివిన ప్రతివారును యితరులనహాయములేకుండ కనుపెట్టరా హి జ్యోతిషభూమిగురును. ఎట్టిపుస్తకము ముందెన్నడును ప్రయరింపబడలేదు. ఈ పుస్తకములో ననేక జ్యోతిషరహస్యములు, అనుభవ యోగములు జ్యోతిషభూమికిదివనకు తెలియనట్టి హంకములు కలవు. ఒక్కసారి చూచిన వైని వ్రాసిన సూత్రము నిజమని మీకే తెలియను. ఒక్కరేల నెల ను 2-0-0 లు దిగున చివనామాకు వ్రాయవలయును.

కళింగ జ్యోతిషనిలయము వాడనం, వికాఖజ్జుంజిల్లా.

ఉంగరములు

వివాహసమయములందు, కాటకములందు, ఇతర గుని కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు తగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పుష్పరాగములచేర్చి కట్టుబడిన ఉంగరములు, క్లావరు, ఆర్డర్, పీల, పాము, మున్నగురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి నగలు రయారచేయబడి అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి. కృత్రికముగా లేకున్న వాపను తీసికొని వైకమిచ్చెదము.

లక్ష్మీ జ్యాయలక్కి కంపెనీ,
(191) 18/283, వై.నాబాదు, మద్రాసు.

సిద్ధమకరధ్వజ (వైద్యజ్యోతిషావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదపథములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది ఇందు కుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చికస్తూరియు మొదలగు విలువల వ్రత్యములు చేరియున్నది. వై. గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్వహించున మాచే తయారుచేయబడియున్నది.

కో. స్వేచ్ఛాహరిహరశా. నకచాచిద్విపద్యలే. మేధాయా: కాంతిజన: కామోద్దీపకకృష్ణశా. బుద్ధి, ఆయుర్దాయమును కృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినయ్యును. మేయ్యు ధాతుపుష్టితేసి కామోద్దీపకముగా కలిగించును. అతియాత్రము, తీయ, సఖిరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములను వ్యాధులలో మేయ్యు సుపష్ట యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. నెల 25 మాత్రము రూ 5-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ పాఠశాల (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

వాక్యరు ఆచంట లక్ష్మీవతి వి. యే., ఎమ్. వి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 హాన్స్ కోర్సు మాంటుకోడు, మద్రాసు.

సిద్ధము: తయారుచేయబడిన కాస్త్రీయజ్ఞపథములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

బొగ్గుపులుసు వాయువు (Carbonic acid Gas)

అన్నివిధములయిన ఏకేటెడ్ వాటర్లు తయారు చేయుటకు ఉపయోగించునది.

చెన్నపురి గవర్నమెంటు కెమికల్ ఎక్సామినర్ వల్ల గ్యాసు శుద్ధమైన దని యోగ్యతాపత్రము పొందబడినది.

స్టాండార్డ్ మిషనులు

వ్యాధి అందు కంపెనీవారికి సబ్ కంట్రాక్టరులు లేరు గాన వలయువాని క్రింద కనపరచిన విలాసమునకు నేరుగా వ్రాసుకొన్నయెడల ఆర్డర్లు సప్లయచేయబడును.

ప్యారి అండ్ కంపెనీ, మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్,

ఈస్ట్ ఇండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండ్ షగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్) నెల్లీకుప్పం.
(దక్షిణ ఆంధ్రా జిల్లా)

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్చైతో ఉడి రాకమునకు త్వరపడును.
ఉడికప్పుట మొదలు కట్టినయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును.

అంతకును రాసియకట్టు నడక

కామినియా నూ నెను

వాడులు మొదలు వెంటుకలు ఇది కిచ్చురు లేయబడినది.

వెంటుకల కట్టి కోగ మున్నును, కో మాంద్య మున్నును, యుడి కిచ్చువధును.

వెంటుకలు చిట్టుట గాని, నిరుత్సాహ గాని యుండును. మీ వెంటుకలకు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి వట్టు కలిగి నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెప్పుడప్పుడొండుగునో కనిపెట్టును.

కామినియా రలమా నె నిన్ను శక్యోత్కృష్టమైనది జేయును.

నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. సి. వార్షిక ప్రత్యేకము.

అన్ని పోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము నిర్వహించబడుచున్నది.

ఇది మందు లెమ్ముకా రిండికెట్టునన్ను, నరకు లెమ్ము కాకెట్టును గూడ రోజుకును, తేటన్ను, పోలు యే వెంటుకలు:—

మీకు ను బాగున ప్రత్యేకము, లేక ఆర్డరు కామిని నవ్వును "టెటో" డిల్ బహారు" ను వ్రాయుము. 48 రిజిస్టరుచేయబడినది. ఆర్డరుకురమైన గుణముగలది.

1/2 కెన్ను బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0
1/2 కెన్ను " " " 0 12-0
1/2 కెన్ను " " " 0-0-0

గొన్న ముక్కలకు తేలిక రుమాలులందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన కానక చుట్టుకొట్టుట హామీయెను.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

(126) 145 బమ్మాయేడు, బొంబాయి.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్నిభరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి, మిక్కిలి సమృద్ధిగాను, తప్పుక గుణము నివృణమును ఆయుర్వేద బాధపథములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినవోడి ధరల వట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్మస్యూటికల్ వర్కుస్

ఆయుర్వేద యాపధముల జేయువారు (388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెసింగు కంపెనీ, పోర్ట్ బ్లెస్సం: కాకినాడ.